

Disgrifio ffrind

Disgrifio ffrind

Ysgrifennu (TC3): Disgrifio ffrind

Nod: *Rhoi gwybodaeth am rywun arall.*

Camau:

1. Adolygu dysgu blaenorol gan ddefnyddio gemau, megis y rhai a geir yn **Atodiad 1**.

Llafaredd

2. Drilio geirfa a phatrymau priodol o'r pyramid (**Atodiad 2**) gan ddefnyddio technegau gwahanol, e.e. *hoffi, mwynhau, dwlu ar, casáu a ffurfiau negyddol*.

De	Gogledd
Dydy e / hi ddim yn ...	Dydy o / hi ddim yn ...
Does dim ... 'da fe / 'da hi	Does dim ... ganddo fo / ganddi hi
Does dim ... 'da fi	Does dim ... gen i

Rap ansoddeiriau

Gwallt byr, gwallt byr.

Gwallt byr, byr, byr.

Gwallt hir, gwallt hir.

Gwallt hir, hir, hir.

Byr, hir, byr, hir,

Byr, byr, byr.

Hir, hir, hir.

Gall y math hwn o rap gael ei ddefnyddio i ddrilio pob ansoddair.

3. Defnyddio'r gêm gardiau (**Atodiad 3**) i gyflwyno gwybodaeth am rywun arall.

Disgrifio ffrind

4. Defnyddio gemau dolen (**Atodiad 4**) a Tarsia (**Atodiad 5**) i adolygu ac atgyfnerthu cwestiynau ac atebion.
5. Gweithgaredd '4 mewn rhes' – canllawiau ac adnoddau ar gael yn **Atodiad 6**.

Darllen

6. Fel dosbarth, defnyddio map stori i gyflwyno gwybodaeth yn y trydydd person yn arddull Pie Corbett (**Atodiad 7**).
7. Dysgwyr i greu eu mapiau stori eu hunain ac ymarfer ailadrodd straeon mewn paru / grŵp neu wrth y dosbarth. Defnyddio clepiwr neu glapio fel cyfarwyddwr ffilm i werthuso'r perfformiad.
8. Defnyddio mat bwrdd a phramid (**Atodiad 2**) i adolygu ac atgyfnerthu. Gweler **Atodiad 8** am awgrymiadau sut i ddefnyddio iPad i gofnodi tystiolaeth o waith llafaredd.
9. Gêm Negesydd (**Atodiad 9**)
10. Defnyddio 'Fflipiwr' (**Atodiad 10**) i ofyn ac ateb cwestiynau am gymeriad.
11. Darllen portread am Nerys a chwblhau'r dasg ddarllen (**Atodiad 11**).

Ysgrifennu

12. Ymarfer ysgrifennu ar lefel geiriau a brawddegau (**Atodiad 12**) gan ddefnyddio 'Clic Camera' (**Atodiad 13**) ac 'Ysgrifennu Cyflym (**Atodiad 12**) cyn dechrau tasg ysgrifennu estynedig.
13. Gweithgaredd: Beth yw'r genre? (**Atodiad 14**)

Disgrifio ffrind

14. Gan ddefnyddio'r model bywgraffiad (**Atodiad 15**), dysgwyr i liwddangos geiriau a brawddegau yn ôl categorïau gwahanol, e.e. ansoddeiriau, patrymau cadarnhaol, patrymau negyddol, barn gyda rheswm, *Bocs Bendigedig*, geiriau gwyh.
15. Cynllunio bywgraffiad ffrind / person enwog / cymeriad mewn llyfr etc. gan ddefnyddio dull cynllunio dewisol, e.e. map meddwl / pyramid, a chyfeirio at feini prawf llwyddiant. Gweler yr enghreifftiau yn **Atodiad 16**.
16. Ysgrifennu annibynnol - disgyblion yn ysgrifennu bywgraffiad.
17. Darllen gwaith ei gilydd a'i werthuso gan ddefnyddio meini prawf llwyddiant a dwy seren a dymuniad yn **Atodiad 18**.

Tasg diwedd uned

Gweithgaredd ar gyfer grwpiau sy'n atgyfnerthu sgiliau siarad, gwrando, darllen ac ysgrifennu'r disgyblion.

18. Gwneud tasg trosi poster gyda'r dosbarth. Gweler enghraifft yn **Atodiad 17**.
 - Grwpio'r dysgwyr (5 neu 6 mewn grŵp)
 - Dosbarthu un cerdyn i bob grŵp. Pob grŵp yn cael 2 funud i ddarllen y testun
 - Pob grŵp yn cael 8 munud i greu eu posteri
 - Bydd y grwpiau yn cyfnewid eu posteri ac yn cyflwyno'r wybodaeth ar y posteri i weddill y dosbarth. Bydd y grŵp a wnaeth greu'r poster yn ymateb trwy ddweud **cywir** neu **anghywir**
 - Bydd y grwpiau'n defnyddio'r wybodaeth ar y posteri i greu paragraff ysgrifenedig fel grŵp

Rheolau:

Maen nhw'n cael defnyddio'r allwedd sydd wedi'i darparu, eu lluniau eu hunain a phum gair Cymraeg yn unig o'r paragraff gwreiddiol.

Describing a friend

Describing a friend

Writing (TC3): Describing a friend

Objective: *To give information about someone else.*

Steps:

1. Revise previous learning using games such as those found in **Appendix 1**.

Oracy

2. Drill appropriate vocabulary and patterns from the pyramid (**Appendix 2**) using different techniques, e.g. *hoffi, mwynhau, dwlu ar, casáu* and negative forms.

De	Gogledd
Dydy e / hi ddim yn ...	Dydy o / hi ddim yn ...
Does dim ... 'da fe / 'da hi	Does dim ... ganddo fo / ganddi hi
Does dim ... 'da fi	Does dim ... gen i

Adjective rap

Gwallt byr, gwallt byr.

Gwallt byr, byr, byr.

Gwallt hir, gwallt hir.

Gwallt hir, hir, hir.

Byr, hir, byr, hir,

Byr, byr, byr.

Hir, hir, hir.

This type of rap can be used to drill all other adjectives.

3. Use card game (**Appendix 3**) to present information about someone else.

Describing a friend

4. Use loop game (**Appendix 4**) and Tarsia game (**Appendix 5**) to revise and consolidate questions and answers.
5. '4 in a row' activity – guidelines and resources are available in **Appendix 6**.

Reading

6. As a class, use a story map to present information in the third person in the style of Pie Corbett (**Appendix 7**).
7. Learners to create their own story map and practise re-telling in pairs / groups or to the class. Use a clapper board or clap as a film director to evaluate the performance.
8. Use placemat and pyramid (**Appendix 2**) to revise and consolidate. See **Appendix 8** for suggestions on using iPads to record evidence of oracy.
9. Envoy game (**Appendix 9**)
10. Use 'Flipper' (**Appendix 10**) to ask and answer questions about a character.
11. Read the portrait of Nerys and complete the reading task (**Appendix 11**).

Writing

12. Rehearse word level and sentence level writing (**Appendix 12**) using 'Camera Click' (**Appendix 13**) and Speed Writing (**Appendix 12**) prior to extended writing.
13. Activity: What is the genre? (**Appendix 14**)

Describing a friend

14. Using the biography model (**Appendix 15**), learners to highlight words and sentences according to different categories, e.g. adjectives, positive patterns, negative patterns, opinions with reasons, Bocs Bendigedig.
15. Plan biography of friend / famous person / character in a book etc. using planning method of choice, e.g. mind map / pyramid and referring to success criteria. See examples in **Appendix 16**.
16. Independent writing - learners write a biography.
17. Read each other's work and evaluate using success criteria and two stars and a wish. See **Appendix 18**.

End of unit task

Learning tasks for groups which reinforce learners' oracy, listening, reading and writing skills.

18. Complete poster conversion task. Refer to the example in **Appendix 17**
 - Form groups of learners (5 or 6 in a group)
 - Distribute one card to each group. Groups to study the card for two minutes
 - Allow groups 8 minutes to create their poster
 - Groups to exchange posters and present the information on the posters to the rest of the class. The group who created the poster to respond by saying cywir (correct) or anghywir (incorrect)
 - The groups to use the information on the posters to create a written paragraph as a group

Rules:

Learners are allowed to use the key provided, their own pictures and no more than five Welsh words from the original paragraph.

Atodiad 1

Gêm: Neidio i fyny

Bydd disgybl un yn rhoi gwybodaeth amdano'i hun. Bydd disgybl arall yn 'neidio i fyny' ac yn rhannu'r wybodaeth am ddisgybl un â gweddill y dosbarth (gan newid iaith y person cyntaf yn iaith y trydydd person), e.e. bydd disgybl un yn dweud '**Dw i'n mwynhau chwarae tennis yn fawr iawn,**' a bydd disgybl arall yn 'neidio i fyny' ac yn dweud '**Mae ... yn mwynhau chwarae tennis yn fawr iawn**'.

Gweithgaredd: Triawd

Mae'r gweithgaredd hwn yn debyg i'r gêm **Neidio i fyny** ond gellir ei wneud mewn grwpiau llai. Bydd disgybl 1 yn sibrwd gwybodaeth amdano'i hun wrth ddisgybl 2. Yna, bydd disgybl 2 yn pasio'r wybodaeth ymlaen at ddisgybl 3 gan sicrhau ei bod yn cael ei newid o iaith y person cyntaf i iaith y trydydd person. Bydd disgybl 3 yn pasio'r wybodaeth ymlaen at weddill y dosbarth.

Atodiad 1 (Parhad)

Cylch Cyfarch / Y Llinell:

Dwy ffordd effeithiol o adolygu'r person cyntaf, yr ail berson a'r trydydd person. Mae hwn yn weithgaredd ar gyfer y neuadd neu iard yr ysgol.

- Gofynnwch i'r disgyblion wynebu ei gilydd a ffurfio dau gylch o'r un nifer – cylch mewnol a chylch allanol ar gyfer y **Cylch Cyfarch** neu dwy res ar gyfer gêm **Y Llinell**. Bydd y ddau gylch / dwy res yn wynebu ei gilydd, pob disgybl yn wynebu ei bartner ef / ei phartner hi. Os bydd odrif yn y dosbarth, gall y disgybl ychwanegol helpu'r athro i wrando ar ddysgwyr a'u cefnogi
- Bydd pob disgybl yn cymryd ei dro yn cyfarch ei bartner ac yn gofyn ac yn ateb cwestiynau
- Ar gais yr athro, bydd un cylch / rhes yn symud nifer o gamau i'r dde / chwith ac yn stopio o flaen partner newydd. Bydd rhaid i'r disgyblion ddweud rhywbeth am eu hen bartneriaid wrth eu partneriaid newydd gan ddefnyddio'r trydydd person
- Yna bydd y disgyblion yn dechrau gofyn cwestiynau i'w partneriaid newydd ac yn ailadrodd y broses uchod
- Mae'r gweithgaredd yn galluogi'r athro i gadw gwell rheolaeth ac yn rhoi cyfle i'r athro sefyll yn ôl, gwrandao a gwneud nodiadau. Mae hefyd yn rhoi cyfle i ddisgyblion gyfathrebu â mwy o'u cyd-ddisgyblion. Gallai Helpwr Heddiw gymryd rheolaeth dros y gêm hefyd. Gweler y sgript ganlynol:

Athrawes: Un, dau, tri ...

Dewch yma a gnewch 2 res / 2 gylch

Athrawes: Rhes / Cylch un – sefwch yma.

Rhes / Cylch dau – sefwch yma.

Dwylo i fyny.

Pwy sy' heb bartner?

Athrawes: Rhian, ti ydy'r Helpwr.

Barod! Siaradwch Gymraeg nawr (30 eiliad).

Stopiwch!

Rhes un / Cylch un – symudwch i fyny.

Atodiad 1 (Parhad)

Gêm: Ditectif

Bydd disgybl 1 yn chwarae rhan Sherlock Holmes.

Bydd disgybl 2 yn chwarae rhan Dr Watson.

Bydd Sherlock Holmes yn mynd allan o'r dosbarth.

Yn y cyfamser, bydd y disgyblion sydd ar ôl yn dewis un o'r dosbarth fel y troseddwr / dioddefwr.

Bydd Sherlock Holmes yn dychwelyd. Bydd y dosbarth cyfan yn sefyll i fyny:

Senario un

Bydd Dr Watson yn disgrifio'r troseddwr / dioddefwr i Sherlock Holmes bob yn frawddeg. Mae'n rhaid i Sherlock Holmes ddyfalu pwy yw'r troseddwr / dioddefwr o'r disgrifiad gan ddefnyddio proses ddileu nes bod un person yn unig yn dal i sefyll.

Senario dau (De)

Bydd Sherlock Holmes yn gofyn cyfres o gwestiynau i Dr Watson ac yna'n dyfalu pwy yw'r troseddwr / dioddefwr, e.e. **'Oes llygaid / gwallt ... 'da fe / hi?', 'Oes, mae llygaid / gwallt ... 'da fe / hi', 'Ydy e'n / hi'n gwisgo ...?', 'Ydy, mae e'n / hi'n gwisgo ...'**

Dylid defnyddio patrymau holi ac ateb iaith trydydd person ynghyd ag amrywiaeth o iaith bob dydd, e.e. **'Ewch mäs Sherlock Holmes'**.

Senario dau (Gogledd)

Bydd Sherlock Holmes yn gofyn cyfres o gwestiynau i Dr Watson ac yna'n dyfalu pwy yw'r troseddwr / dioddefwr, e.e. **'Oes llygaid / gwallt ... efo fo / hi?', 'Oes, mae llygaid / gwallt ... efo fo / hi', 'Ydy o'n / hi'n gwisgo ...?', 'Ydy, mae o'n / hi'n gwisgo ...'**

Dylid defnyddio patrymau holi ac ateb iaith trydydd person ynghyd ag amrywiaeth o iaith bob dydd, e.e. **'Ewch allan Sherlock Holmes'**.

Atodiad 1 (Parhad)

Gêm: Dyfalwch pwy?

Mae'r gêm hon yn debyg i gêm **Ditectif** ond gellir ei defnyddio ar gyfer y dosbarth cyfan neu ar gyfer grwpiau llai. Bydd un person yn meddwl am berson yn y grŵp ac mae'n rhaid i'r gweddill ddyfalu pwy yw'r person hwnnw trwy ofyn cwestiynau. Gellir ei defnyddio hefyd gyda chyfres o luniau o gymeriadau neu bobl enwog. Gellir defnyddio'r gêm fwrdd draddodiadol *Guess Who?* hefyd os bydd y dysgwyr yn gofyn cwestiynau yn Gymraeg.

Gweithgaredd: Rhwystyr

Bydd athro neu ddisgyblion yn darllen disgrifiad o berson neu gymeriad. Yna, bydd y disgyblion yn tynnu llun y person neu'r cymeriad yn ôl y disgrifiad hwnnw. Gellir ehangu ar hyn wrth i'r disgyblion ddisgrifio'r llun i'r athro.

Gêm: Cyfnewid

De

Bydd y disgyblion yn pasio bag ffa o amgylch y grŵp gan ddisgrifio'r person y drws nesaf iddyn nhw, e.e. '**Dyma Jack. Mae gwallt brown golau 'da fe ac mae e'n gwisgo trowsus llwyd.**'

Gogledd

Bydd y disgyblion yn pasio bag ffa o amgylch y grŵp gan ddisgrifio'r person y drws nesaf iddyn nhw, e.e. '**Dyma Jack. Mae gwallt brown golau efo fo ac mae o'n gwisgo trowsus llwyd.**'

Appendix 1

Game: Jump up

Pupil one gives information about him / herself. Another pupil 'jumps up' and shares the information about pupil one but has to change the language from the first to the third person, e.g. pupil one says '**I enjoy playing tennis very much**' and another pupil will jump up and say '**... enjoys playing tennis very much.**'

Activity: Triad

This activity is similar to **Jump up** but can be played in smaller groups. Pupil one whispers information about him / herself to pupil 2. Pupil two passes the information on to pupil three having changed the language from the first to the third person. Pupil 3 shares the information with the rest of the class.

Appendix 1 (Continued)

Greeting circle / The Line

Two effective ways of revising the first, second and third persons. This activity should be carried out in the hall or on the yard.

- Ask the pupils to face each other and form two circles of the same number – an inner and outer circle for Greeting circle or two rows for The Line game. The two circles or rows will face each other, every pupil facing his / her partner. Should there be an odd number in the class, the additional pupil can assist the teacher to listen to the pupils and support them
- Each pupil to take a turn to greet his / her partner and ask and answer questions
- At the teacher's prompt, one circle or line will move an agreed number of steps to the right or the left and stop in front of a new partner. The pupils will have to tell their new partner something about their previous partner using language in the third person
- Then, pupils will begin asking questions to their new partners and the above process will be repeated
- This activity allows the teacher to maintain tighter control and to step back, listen and take notes. It also allows pupils to communicate with more of their peers. Today's Helper could also take control of the activity. See the script below:

Teacher	One, two, three Come here and form two circles / two lines.
Teacher	Circle / line one stand here. Circle / line two stand here. Hands up. Who doesn't have a partner?
Teacher	Rhian, you're today's helper. Ready? Speak Welsh now (30 seconds) Stop! Circle / line one – move up

Appendix 1 (Continued)

Game: Detective

Pupil one will play the part of Sherlock Holmes.

Pupil two will play the part of Doctor Watson.

Sherlock Holmes leaves the classroom. While he's outside, the pupils choose another pupil who'll become the wrongdoer / the victim. Sherlock Holmes returns and all the pupils stand.

Scenario 1

Doctor Watson describes the wrongdoer / victim one sentence at a time. Sherlock Holmes has to guess who's the wrongdoer / victim from the description and eliminate pupils until only one remains standing.

Scenario 2

Sherlock Holmes asks a series of questions to Doctor Watson and then guesses who is the wrongdoer / victim, e.g. '**Does s/he have ... eyes / hair?**', '**Yes, s/he has ... eyes / hair.**' '**Is s/he wearing ...?**', '**Yes, s/he's wearing ...**'

As well as every day phrases, question and answer patterns should also be used, e.g. '**Go outside, Sherlock Holmes.**'

Appendix 1 (Continued)

Game: Guess who?

This game is similar to the **Detective** game but can be played as a whole class or in smaller groups. Pupil one will think of another in the class / group. The other pupils will guess who pupil one has thought about by asking questions. The game can also be played with a series of pictures of characters or famous people. The traditional board game 'Guess Who?' can be used by the pupils should ask questions in Welsh.

Activity: Obstacle

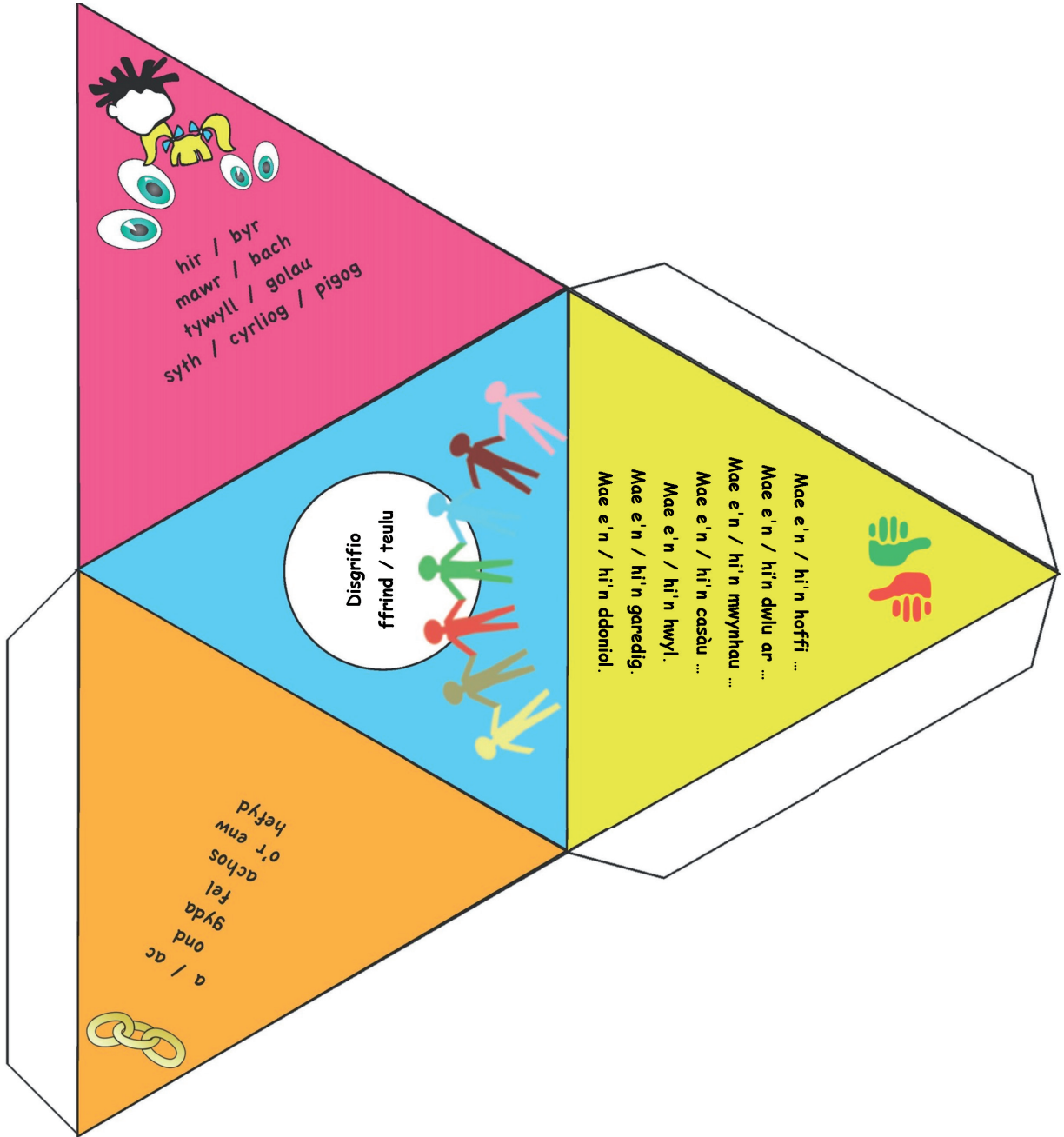
The teacher or pupils will read a description of a person or character. Then, according to the description, the pupils draw a picture of the person or character. This activity can be extended by asking the pupils to describe their picture to the teacher.

Game: Exchange

The pupils pass a bag of beans around the group and describe the person next to them, e.g. '**Here's Jack. He has light brown hair and he's wearing grey trousers.**'

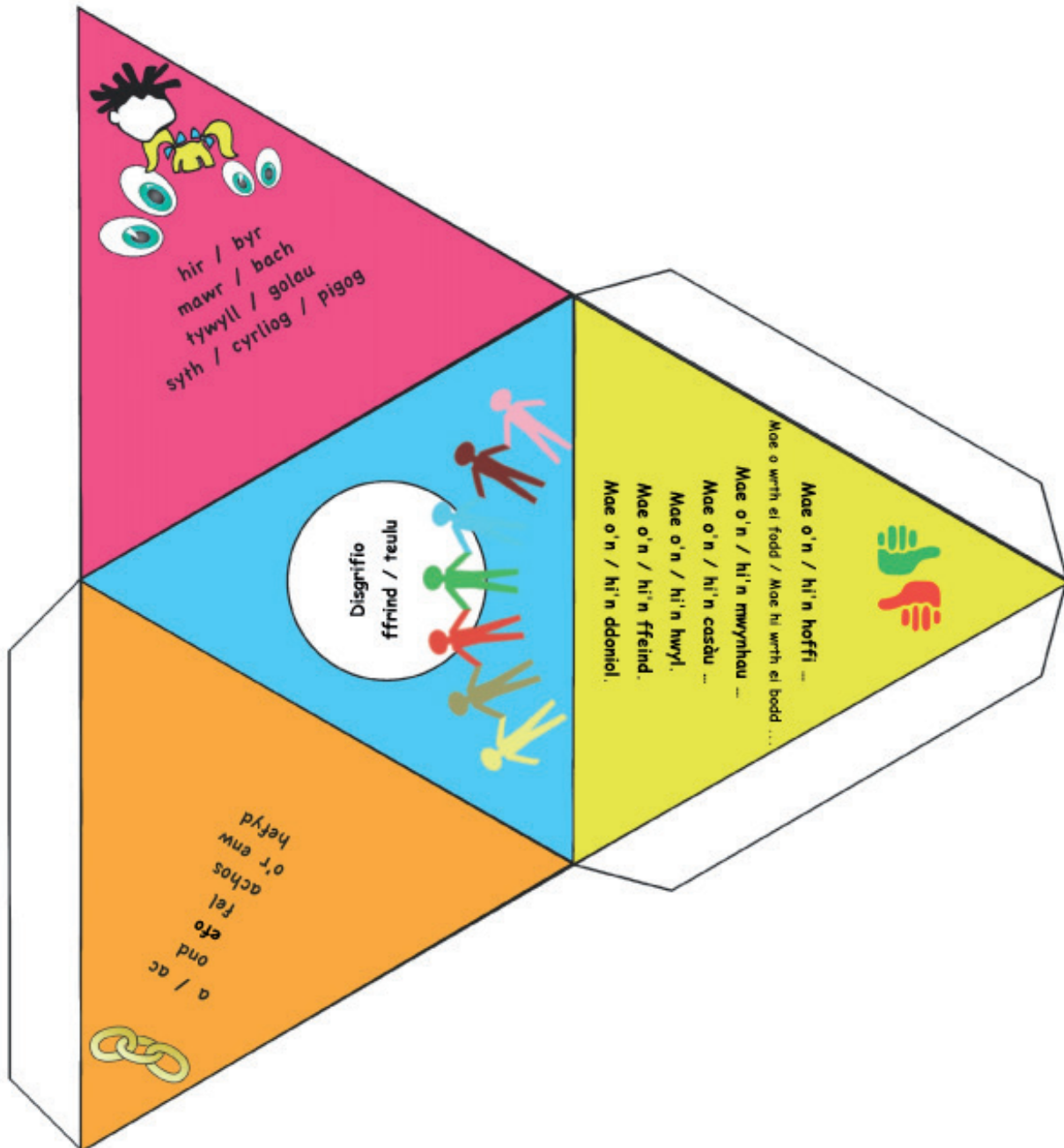
Atodiad 2 Pyramid - De

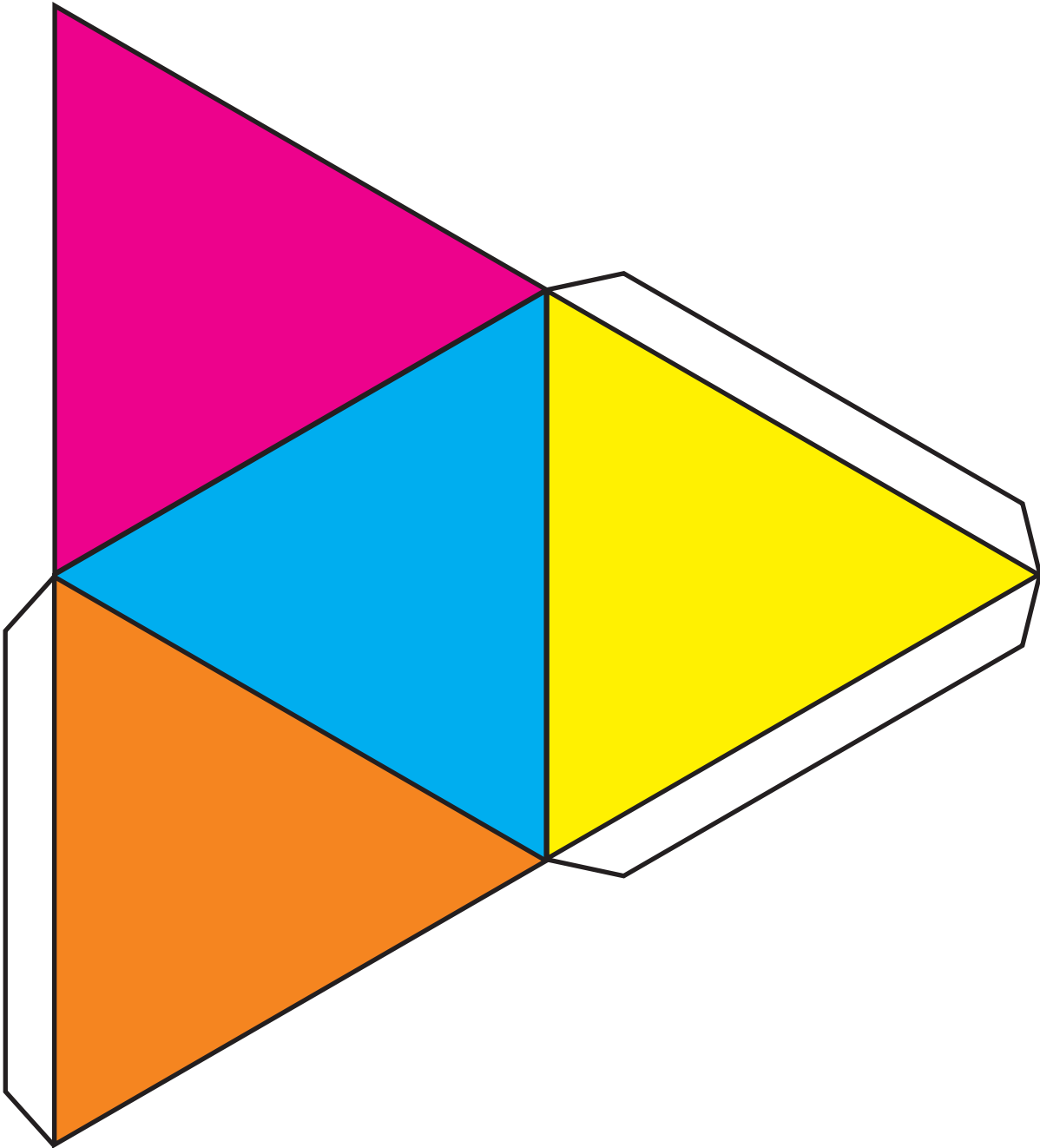
Appendix 2 Pyramid - South

Atodiad 2 Pyramid - Gogledd

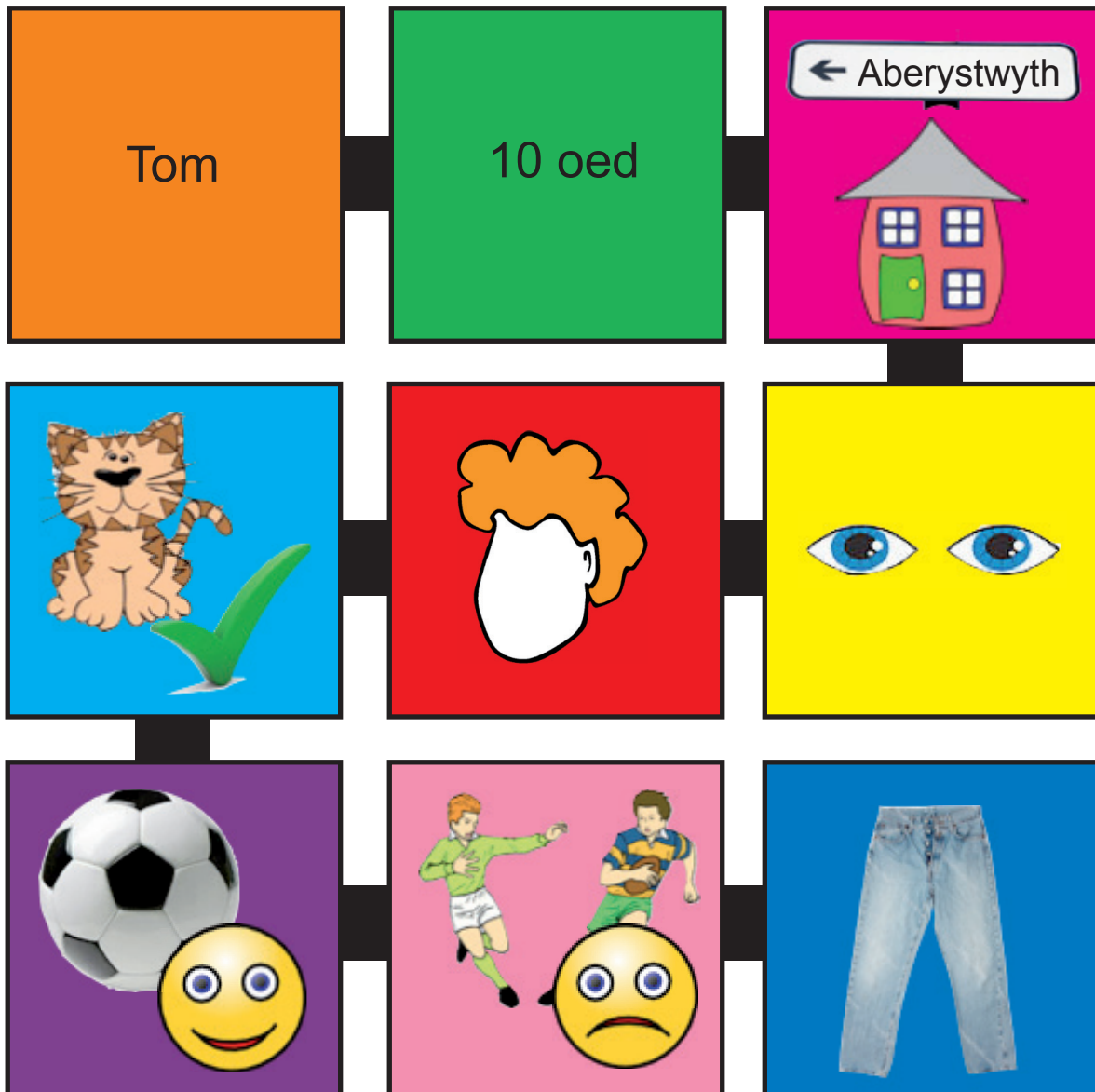
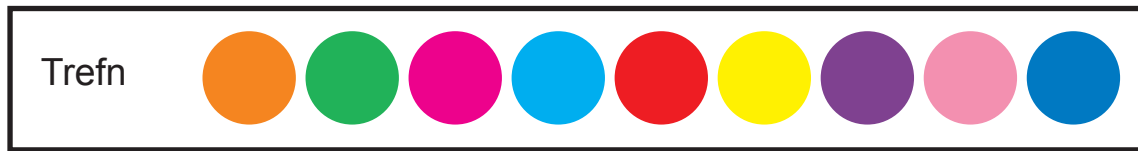
Appendix 2 Pyramid - North

Atodiad 3 / Appendix 3

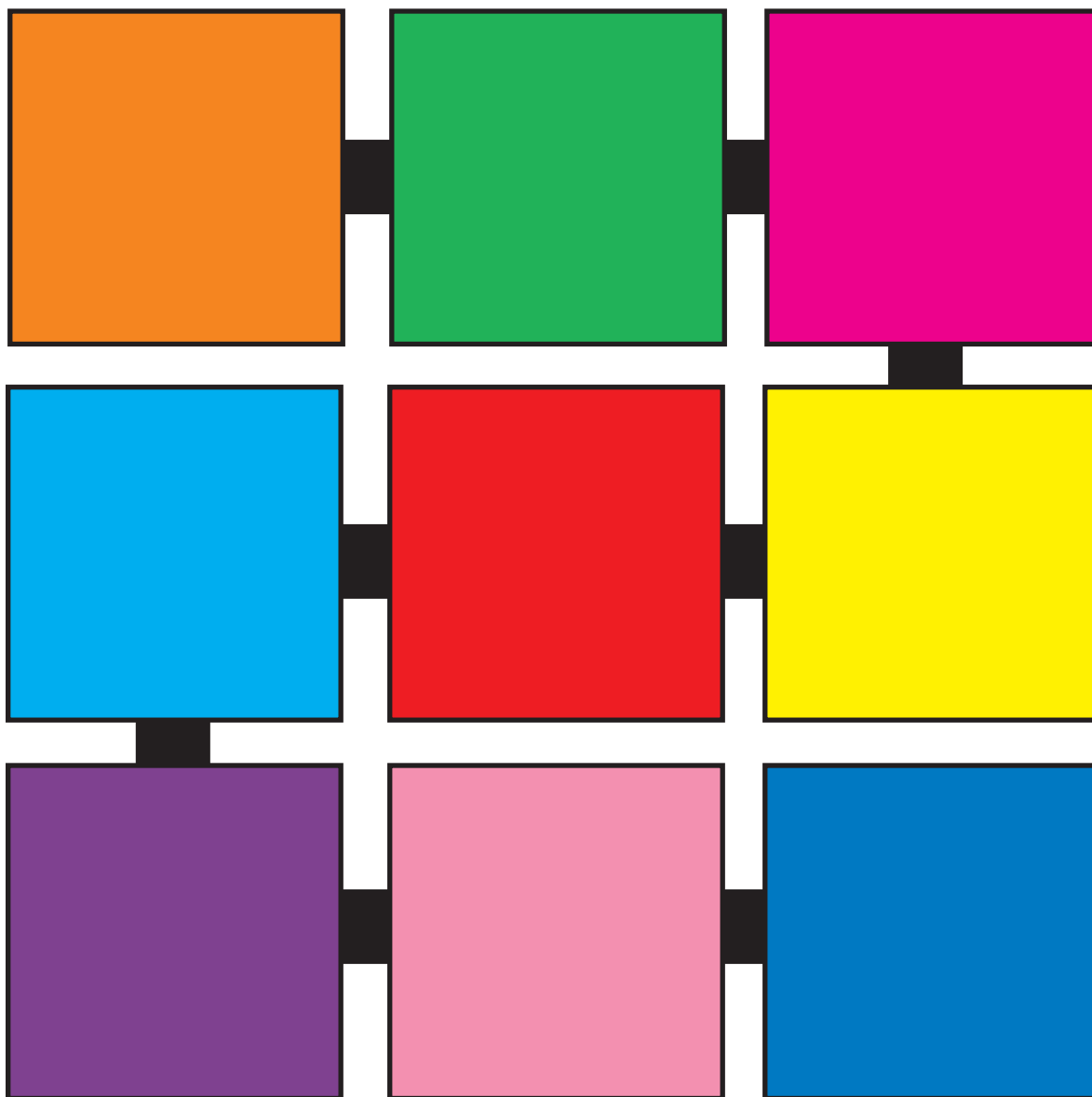
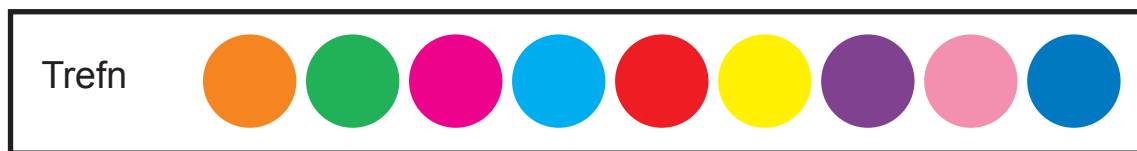
1. Dewiswch un cerdyn o bob lliw a'u rhoi mewn trefn yn ôl eu lliwiau.

Atodiad 3 / Appendix 3

1. Dewiswch un cerdyn o bob lliw a'u rhoi mewn trefn yn ôl eu lliwiau.

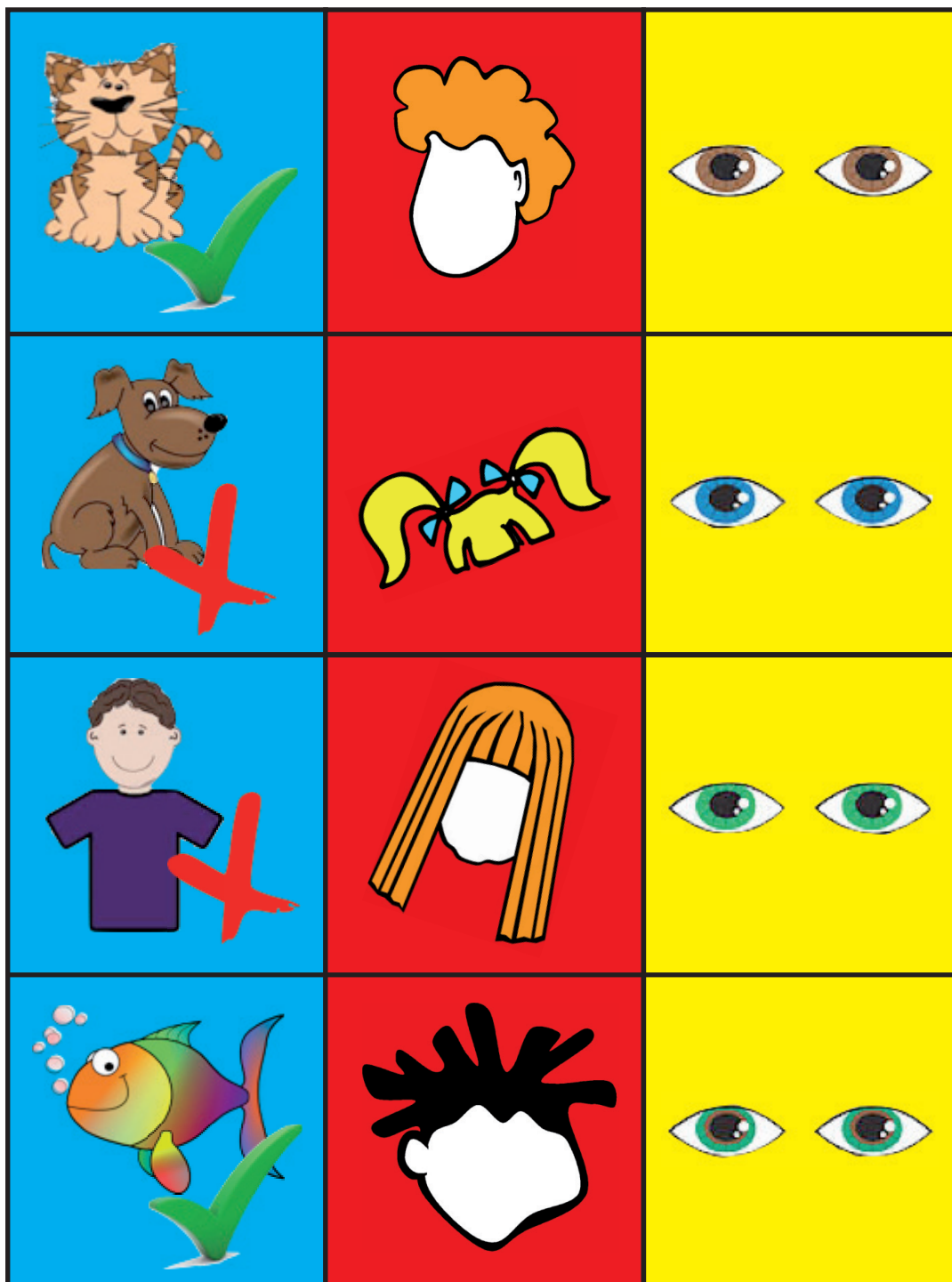

Atodiad 3 / Appendix 3

Tom	9 oed	
Sian	10 oed	
Dafydd	8 oed	
Bethan	11 oed	

Atodiad 3 / Appendix 3

Atodiad 3 / Appendix 3

Atodiad 4 - De / Appendix 4 - South

Dyma Tom.	Pwy ydy e?
Mae e'n ddeg oed.	Faint ydy oed Tom?
Mae pen-blwydd Tom ym mis Mai	Pryd mae pen-blwydd Tom?

Atodiad 4 - De (Parhad)

Appendix 4 - South (Continued)

Mae gwallt byr a llygaid glas 'da fe	Pa liw ydy gwallt a llygaid Tom?
Mae e'n hoffi gwisgo tracwsg oren achos mae'n ffasiynol.	Beth mae e'n hoffi wisgo? Pam?
Mae o'n dwlu ar chwarae rygbi achos mae'n gyffrous.	Beth mae e'n hoffi wneud? Pam?

Atodiad 4 - De (Parhad)

Appendix 4 - South (Continued)

Dydy e ddim yn hoffi darllen achos mae'n wastraff amser.	Beth dydy e ddim yn hoffi wneud? Pam?
Mae chwaer 'da fe o'r enw Sally.	Pwy sy' yn y teulu?
Mae e'n byw yn Abertawe mewn tŷ semi.	Ble mae e'n byw?

Atodiad 4 - De (Parhad)

Appendix 4 - South (Continued)

Oes, mae ci 'da fe o'r enw Jac.	Oes anifail anwes `da fe?
Mari ydy hi.	Pwy ydy hi?
Mae hi'n naw oed.	Faint ydy oed Mari?

Atodiad 4 - De (Parhad)

Appendix 4 - South (Continued)

Mae pen-blwydd Mari ym mis Ebrill.	Pryd mae pen-blwydd Mari?
Mae gwallt hir, du 'da hi ac mae llygaid mawr glas 'da hi	Pa liw ydy gwallt a llygaid Mari?
Mae hi'n hoffi gwisgo ffrog oren achos mae'n smart iawn.	Beth mae hi'n hoffi wisgo? Pam?

Atodiad 4 - De (Parhad)

Appendix 4 - South (Continued)

Mae hi'n mwynhau darllen achos mae'n ddiddorol.	Beth mae hi'n mwynhau wneud? Pam?
Dydy hi ddim yn mwynhau merlota achos mae'n ddiflas.	Beth dydy hi ddim yn mwynhau wneud? Pam?
Mae hi'n byw yn Abertawe mewn byngalo gyda mam a dad.	Ble mae hi'n byw?

Atodiad 4 - Gogledd

Appendix 4 - North

Dyma Tom.	Pwy ydy o?
Mae o'n ddeg oed.	Faint oed ydy Tom?
Mae pen-blwydd Tom ym mis Mai.	Pryd mae pen-blwydd Tom?

Atodiad 4 - Gogledd (Parhad)

Appendix 4 - North (Continued)

Mae gwallt byr a llygaid glas ganddo fo.	Pa liw ydy gwallt a llygaid Tom?
Mae o'n hoffi gwisgo tracwsg oren achos mae'n ffasiynol.	Beth mae o'n hoffi wisgo? Pam?
Mae o wrth ei fodd yn chwarae rygbi achos mae'n gyffrous.	Beth mae o'n hoffi wneud? Pam?

Atodiad 4 - Gogledd (Parhad)

Appendix 4 - North (Continued)

Dydy o ddim yn hoffi darllen achos mae'n wastraff amser.	Beth dydy o ddim yn hoffi wneud? Pam?
Mae chwaer ganddo fo o'r enw Sally.	Pwy sy' yn y teulu?
Mae o'n byw yn Wreccsam mewn tŷ semi.	Ble mae o'n byw?

Atodiad 4 - Gogledd (Parhad)

Appendix 4 - North (Continued)

Oes, mae ci ganddo fo o'r enw Jac.	Oes anifail anwes ganddo fo?
Mari ydy hi.	Pwy ydy hi?
Mae hi'n naw oed.	Faint ydy oed Mari?

Atodiad 4 - Gogledd (Parhad)

Appendix 4 - North (Continued)

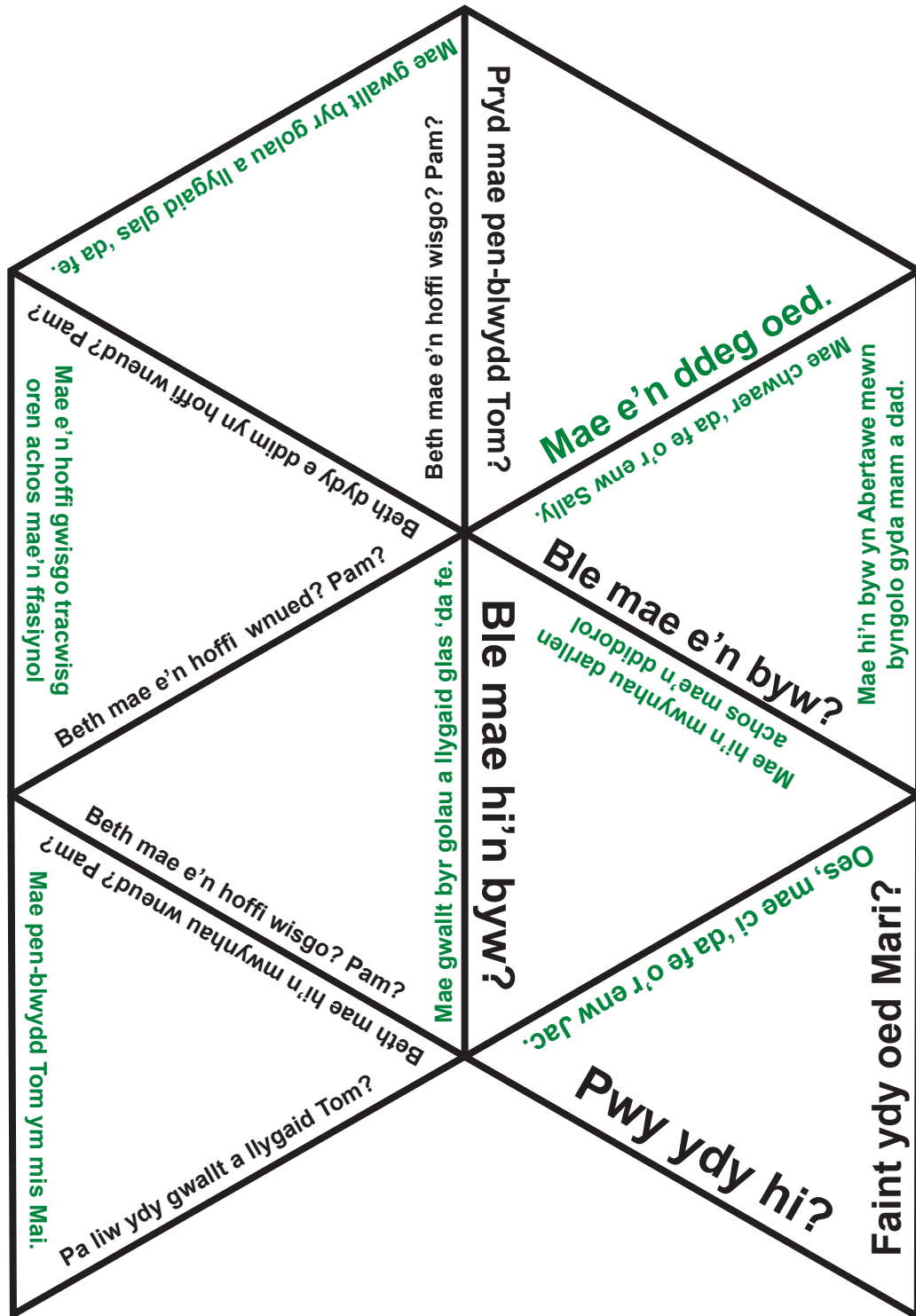
Mae pen-blwydd Mari ym mis Ebrill.	Pryd mae pen-blwydd Mari?
Mae gwallt hir, du ganddi hi ac mae llygaid mawr glas ganddi hi.	Pa liw ydy gwallt a llygaid Mari?
Mae hi'n hoffi gwisgo ffrog oren achos mae'n smart iawn.	Beth mae hi'n hoffi wisgo? Pam?

Atodiad 4 - Gogledd (Parhad)

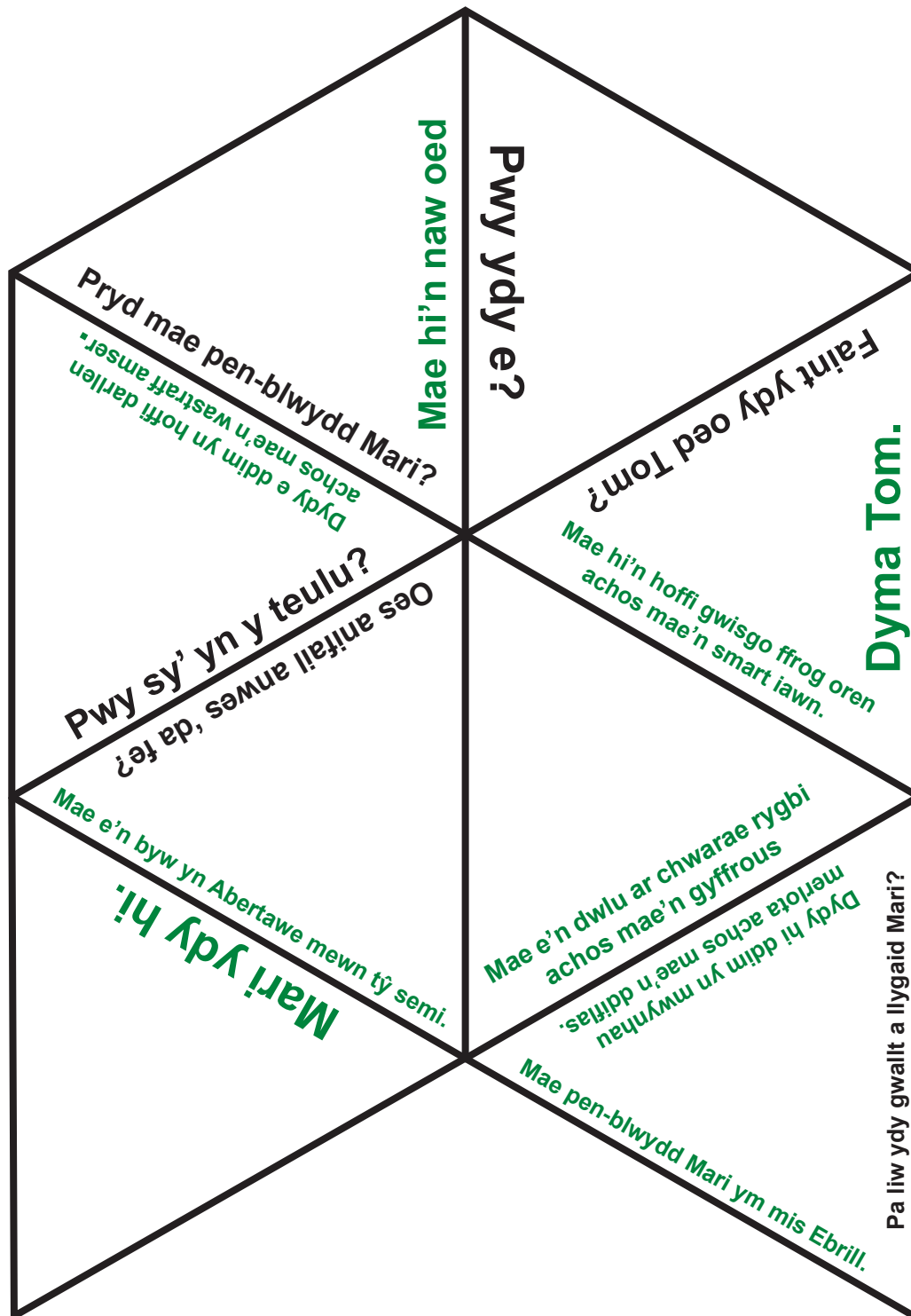
Mae hi'n mwynhau darllen achos mae'n ddiddorol.	Beth mae hi'n mwynhau wneud? Pam?
Dydy hi ddim yn mwynhau merlota achos mae'n ddiflas.	Beth dydy hi ddim yn mwynhau wneud? Pam?
Mae hi'n byw yn Wreccsam mewn byngalo efo mam a dad.	Ble mae hi'n byw?

Atodiad 5 - De / Appendix 5 - South

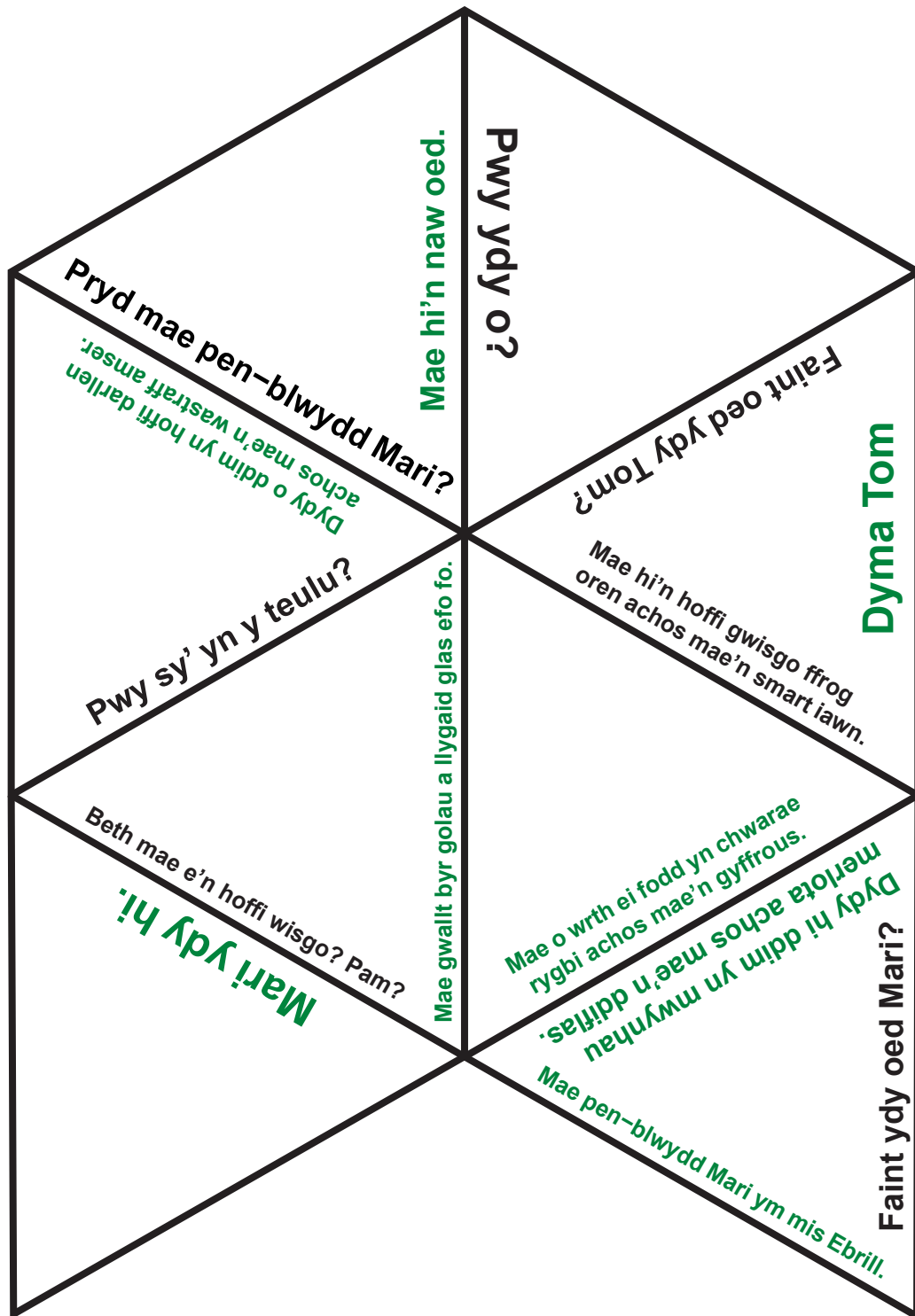
Atodiad 5 - De (Parhad)

Appendix 5 - South (Continued)

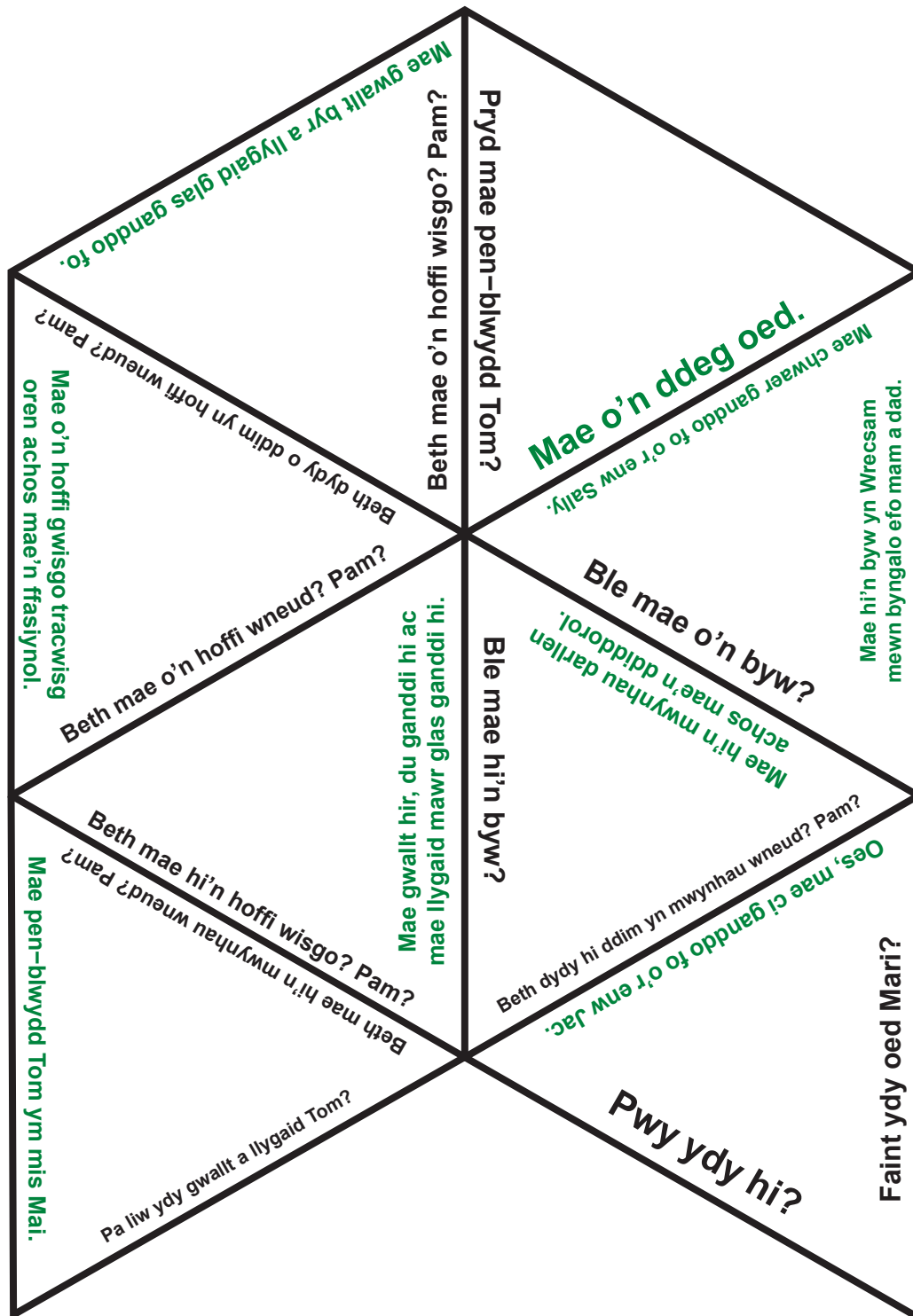
Atodiad 5 - Gogledd

Appendix 5 - North

Atodiad 5 - Gogledd (Parhad)

Appendix 5 - North (Continued)

Atodiad 6 - De / Appendix 6 - South

Gêm: 4 mewn rhes

- Nod y gêm yw i chwaraewr gael 4 cerdyn (coch neu wyrdd) mewn rhes trwy ddarparu gwybodaeth 3ydd person
- Bydd chwaraewr 1 yn dewis lliw – coch neu wyrdd – ac yn mynd â'r cardiau bach lliw cyfatebol
- Bydd chwaraewr 2 yn cael y lliw arall
- Gall yr athro wahaniaethu – disgyblion i ddarparu 2, 3 neu 4 darn o wybodaeth
- Rhowch y cardiau gwybodaeth wyneb i lawr ar y bwrdd mewn pentwr
- Bydd chwaraewr 1 yn codi'r cerdyn gwybodaeth ar y top ac yn ei roi ar y bwrdd er mwyn i chwaraewr 2 allu ei weld
- Yna, bydd yn codi un o'r cardiau cyfarwyddiadau bach a bydd yn rhaid iddo ddweud wrth chwaraewr 2 am y person ar y cerdyn bywgraffiad gyda'r manylion sydd eu hangen

- Enw
- Teulu
- Hoffi
- Casáu

Enw: Macsen
Gwallt: byr, pigog, brown
Llygaid: mawr glas
Oed: 8 oed
Byw: Casnewydd, tŷ
Teulu: Mam – Angela, Tad – John, Chwaer – Carys
Anifail: 2 gath – Topsy a Mopsi
Hoffi: canu, chwarae rygbi, gwyllo Dr Who
Casáu: 'Weeping Angels' – brawychus

Dyma Sarah.

Mae hi'n casâu bwyta seleri ac edrych ar Jac a Wil yn chwarae pêl-droed achos mae'n ddiflas iawn.

Mae mam 'da hi o'r enw Sian, tad o'r enw Hywel a 2 frawd o'r enw Jac a Wil.

Mae hi'n hoffi mynd i'r parc gyda Carlo y ci, dawnsio a mynd i'r sinema.

- Os bydd chwaraewr 1 yn llwyddiannus wrth ailadrodd y wybodaeth angenrheidiol, bydd yn cael rhoi'r cerdyn cyfarwyddiadau coch neu wyrdd ar y llun cywir. Yna bydd chwaraewr 2 yn codi'r cerdyn gwybodaeth nesaf gan ailadrodd y broses uchod. Bydd hyn yn parhau nes bydd naill ai coch neu wyrdd yn cael 4 mewn rhes. Mae gan y cardiau gwyrdd '4 mewn rhes' yn yr enghraifft, felly gwyrdd sy'n ennill y gêm. Os nad oes neb yn cael 4 mewn rhes, mae'r sgôr yn gyfartal.

Appendix 6

Game: Four in a row

- The aim of the game is that players place four cards in a row (red or green) by providing information in the third person
- Player one chooses a colour (red or green) and takes the small cards in their chosen colour
- Player two takes the cards in the other colour
- The teacher can differentiate – pupils to provide 2, 3 or 4 pieces of information
- Place the information cards face-down in a pile on the table
- Player one takes the information card on the top of the pile and places it face-up so that pupil two can see it
- Then, player one choses one of the small instructional cards and tells player two about the person described on the card

- Enw
- Teulu
- Hoffi
- Casáu

Enw: Macsen
Gwallt: byr, pigog, brown
Llygaid: mawr glas
Oed: 8 oed
Byw: Casnewydd, tŷ
Teulu: Mam – Angela, Tad – John, Chwaer – Carys
Anifail: 2 gath – Topsy a Mopsi
Hoffi: canu, chwarae rygbi, gwylio Dr Who
Casáu: 'Weeping Angels' – brawychus

Dyma Sarah.

Mae hi'n casáu bwyta seleri ac edrych ar Jac a Wil yn chwarae pêl-droed achos mae'n ddiflas iawn.

Mae mam 'da hi o'r enw Sian, tad o'r enw Hywel a 2 frawd o'r enw Jac a Wil.

Mae hi'n hoffi mynd i'r parc gyda Carlo y ci, dawnsio a mynd i'r sinema.

- If player one is successful in sharing the details, s/he is allowed to place the red or green instructional card on the correct picture. Then, player 2 collects the next information card and repeats the above. Players take turns to do this until a row of four red or green cards is achieved. In this example, there are four green cards in a row so the green player wins the game. If neither has four in a row, the score is equal.

Atodiad 6 - De (Parhad)

Appendix 6 - South (Continued)

Atodiad 6 - De (Parhad)

Appendix 6 - South (Continued)

• Enw • Teulu • Hoffi • Casáu	• Enw • Oed • Hoffi • Anifail	• Enw • Gwallt • Llygaid • Hoffi	• Byw • Teulu • Hoffi • Casáu
• Enw • Oed • Anifail • Gwallt a llygaid	• Gwallt • Llygaid • Hoffi • Casáu	• Oed • Teulu • Anifail • Hoffi	• Enw • Oed • Gwallt • Casáu
• Enw • Teulu • Anifail • Hoffi	• Oed • Gwallt • Llygaid • Casáu	• Oed • Teulu • Anifail • Hoffi	• Enw • Oed • Byw • Anifail
• Byw • Anifail • Hoffi • Casáu	• Gwallt • Llygaid • Teulu • Hoffi	• Enw • Oed • Gwallt • Llygaid	• Teulu • Anifail • Hoffi • Casáu

Atodiad 6 - De (Parhad)

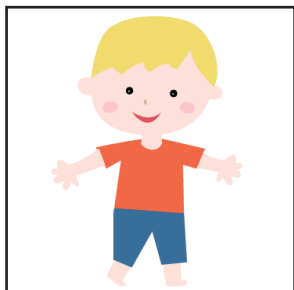
Appendix 6 - South (Continued)

• Enw • Teulu • Hoffi • Casáu	• Enw • Oed • Hoffi • Anifail	• Enw • Gwallt • Llygaid • Hoffi	• Byw • Teulu • Hoffi • Casáu
• Enw • Oed • Anifail • Gwallt a llygaid	• Gwallt • Llygaid • Hoffi • Casáu	• Oed • Teulu • Anifail • Hoffi	• Enw • Oed • Gwallt • Casáu
• Enw • Teulu • Anifail • Hoffi	• Oed • Gwallt • Llygaid • Casáu	• Oed • Teulu • Anifail • Hoffi	• Enw • Oed • Byw • Anifail
• Byw • Anifail • Hoffi • Casáu	• Gwallt • Llygaid • Teulu • Hoffi	• Enw • Oed • Gwallt • Llygaid	• Teulu • Anifail • Hoffi • Casáu

Atodiad 6 - De (Parhad)

Appendix 6 - South (Continued)

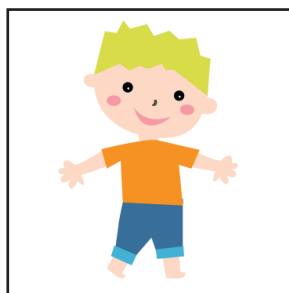
Enw: Ewan
Gwallt: byr, syth, golau
Llygaid: glas
Oed: 8 oed
Byw: Cas-gwent, tŷ
Teulu: Mam – Kate,
 Tad – Oliver,
 2 chwaer – India a Lara
Anifail: ci brown a gwyn – Bili
Hoffi: chwarae ar y PS3
Casáu: gemau – sbwriel

Enw: Lottie
Gwallt: hir, syth, golau
Llygaid: mawr, glas
Oed: 10 oed
Byw: Cilycoed, tŷ semi
Teulu: Mam – Harriet ac 1
 chwaer – Mai
Anifail: does dim anifail
Hoffi: mynd i siopa gyda
 ffrindiau, darllen
Casáu: X Factor – twp

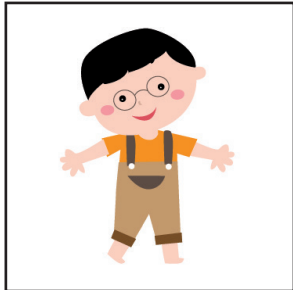
Enw: Ella
Gwallt: byr, cyrliog, du
Llygaid: mawr, du
Oed: 11 oed
Byw: Casnewydd – tŷ
Teulu: Mam – Ceri, Tad – Wyn
Anifail: does dim anifail
Hoffi: dawnsio, gymnasteg a
 darllen
Casáu: chwarae gemau Xbox

Enw: Alex
Gwallt: byr, pigog, golau
Llygaid: glas
Oed: 13 oed
Byw: Cas-gwent, tŷ
Teulu: Mam – Anna,
 Tad – Lewis,
 1 brawd – Owen,
 1 chwaer – Leah
Anifail: cath – Garfield
Hoffi: chwarae criced – hwyl
Casáu: gwisgo siwt a thei

Atodiad 6 - De (Parhad)

Appendix 6 - South (Continued)

Enw: Oliver
Gwallt: byr, syth, du
Llygaid: brown tywyll ac yn gwisgo sbectol
Oed: 9 oed
Byw: Cas-gwent, byngalo
Teulu: Mam – Vera, Tad – Lee
 2 frawd – Leo a Seb
 2 chwaer – India a Lara
Anifail: ci – Suki
Hoffi: chwarae gwyddbwyll ac edrych ar 'The Cube' – diddorol a hwyl
Casáu: gwyfynod

Enw: Florence
Gwallt: byr, syth, glas
Llygaid: du, bach
Oed: 11 oed
Byw: Casnewydd, fflat
Teulu: Mam – Rose
Anifail: pysgodyn – Nemo
Hoffi: sglefr-fyrddio gyda ffrindiau – cŵl iawn
Casáu: ysgol achos mae'n ddiflas

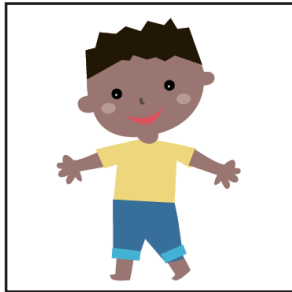
Enw: Marc
Gwallt: byr, syth, brown
Llygaid: mawr, du
Oed: 8 oed
Byw: Cas-gwent, tŷ semi
Teulu: Tad – Joe, Mam – Eva,
 1 chwaer – Ella
Anifail: 2 fochdew – Bill a Ben
Hoffi: chwarae ar y PS3, mynd i'r sinema
Casáu: gemau diflas

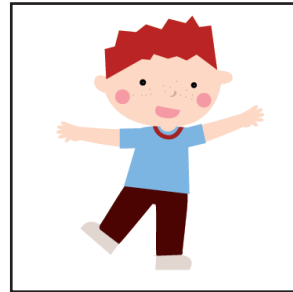
Enw: Lowri
Gwallt: byr, cyrliog, du
Llygaid: brown tywyll
Oed: 9 oed
Byw: Rogiet, tŷ
Teulu: Tad – Iolo, Mam – Cadi,
 2 frawd – Steffan a Llew
Anifail: bwji – melyn a gwyrdd
Hoffi: canu'r piano, chwarae fflwt
Casáu: uwd, dillad pinc

Atodiad 6 - De (Parhad)

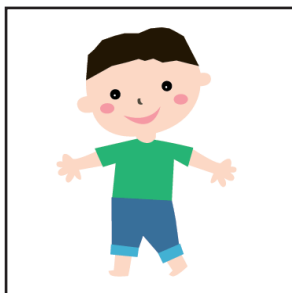
Appendix 6 - South (Continued)

Enw: Macsen
Gwallt: byr, pigog, brown
Llygaid: mawr glas
Oed: 8 oed
Byw: Casnewydd, tŷ
Teulu: Mam – Angela,
 Tad – John,
 Chwaer – Carys
Anifail: 2 gath – Topsy a Mopsi
Hoffi: canu, chwarae rygbi,
 gwylio Dr Who
Casáu: ‘Weeping Angels’ –
 brawychus

Enw: Owain
Gwallt: byr, pigog coch
Llygaid: bach du
Oed: 11 oed
Byw: Undy, byngalo
Teulu: Tad – Rhys,
 Mam – Gwen,
 Chwaer – Ellen
Anifail: ci sosej brown – Rowli
Hoffi: sglefrolio a mynd i'r
 parc gyda Rowli
Casáu: codi baw Rowli

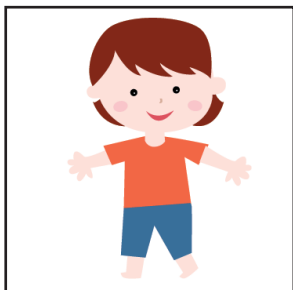
Enw: Harri
Gwallt: byr, syth, brown
Llygaid: glas
Oed: 10 oed
Byw: Rogiet, tŷ
Teulu: Tad – Alan, Mam – Emma
 ac 1 chwaer – Rhian
Anifail: parot glas a melyn –
 Echo
Hoffi: parots, Deadly 60 a
 chwarae gyda ffrindiau
Casáu: siopa dillad – diflas

Enw: Anna
Gwallt: hir, syth, du
Llygaid: brown tywyll
Oed: 8 oed
Byw: Undy, byngalo
Teulu: Mam – Penny, tad – Vin
Anifail: cath – Matilda
Hoffi: darllen, mynd i'r
 ysgol – diddorol
Casáu: corynnod, sbwriel –
 ych a fi

Atodiad 6 - De (Parhad)

Appendix 6 - South (Continued)

Enw: Ash
Gwallt: hir, syth, brown
Llygaid: brown
Oed: 11 oed
Byw: Cas-gwent, tŷ
Teulu: Mam – Rachel, Tad – Rob, 1 brawd – Chris
Anifail: ci Labrador du – Rocco
Hoffi: rhedeg gyda Rocco, athletau – hwyl
Casáu: chwarae criced – diflas

Enw: Molly
Gwallt: hir, cyrliog, brown
Llygaid: du
Oed: 12 oed
Byw: Casnewydd, fflat
Teulu: Mam – Alison, 1 chwaer – Cassie
Anifail: does dim anifail anwes
Hoffi: gwisgo dillad ffasiynol a 'The Voice'
Casáu: hufen iâ siocled, cwstard – ofnadwy

Enw: Zac
Gwallt: byr, syth, du
Llygaid: brown tywyll
Oed: 9 oed
Byw: Casnewydd – tŷ semi
Teulu: Mam – Lyn, Tad – Robert, 1 chwaer – Lena
Anifail: pysgod aur – Sponge a Bob
Hoffi: chwarae pêl-droed, darllen 'Harry Potter'
Casáu: siopa, dawnsio disgo – twp

Enw: Sarah
Gwallt: hir, syth, coch
Llygaid: brown
Oed: 13 oed
Byw: Cilycoed, tŷ semi
Teulu: Mam – Siân, Tad – Hywel, 2 frawd – Jac a Wil
Anifail: ci sbaniel brown – Carlo
Hoffi: mynd i'r parc gyda Carlo, dawnsio a mynd i'r sinema
Casáu: bwyta seleri, edrych ar Jac a Wil yn chwarae pêl-droed – diflas iawn

Atodiad 6 - Gogledd

Appendix 6 - North

Gêm: 4 mewn rhes

- Nod y gêm yw i chwaraewr gael 4 cerdyn (coch neu wyrdd) mewn rhes trwy ddarparu gwybodaeth 3ydd person
- Bydd chwaraewr 1 yn dewis lliw – coch neu wyrdd – ac yn mynd â'r cardiau bach lliw cyfatebol
- Bydd chwaraewr 2 yn cael y lliw arall
- Gall yr athro wahaniaethu – disgyblion i ddarparu 2, 3 neu 4 darn o wybodaeth
- Rhowch y cardiau gwybodaeth wyneb i lawr ar y bwrdd mewn pentwr
- Bydd chwaraewr 1 yn codi'r cerdyn gwybodaeth ar y top ac yn ei roi ar y bwrdd er mwyn i chwaraewr 2 allu ei weld
- Yna, bydd yn codi un o'r cardiau cyfarwyddiadau bach a bydd yn rhaid iddo ddweud wrth chwaraewr 2 am y person ar y cerdyn bywgraffiad gyda'r manylion sydd eu hangen.

- Enw
- Teulu
- Hoffi
- Casáu

Enw: Macsen
Gwallt: byr, pigog, brown
Llygaid: mawr glas
Oed: 8 oed
Byw: Casnewydd, tŷ
Teulu: Mam – Angela, Tad – John, Chwaer – Carys
Anifail: 2 gath – Topsy a Mopsi
Hoffi: canu, chwarae rygbi, gwyllo Dr Who
Casáu: 'Weeping Angels' – brawychus

Dyma Sarah.

Mae mam efo hi o'r enw Sian, tad o'r enw Hywel a 2 frawd o'r enw Jac a Wil.

Mae hi'n casáu bwyta seleri ac edrych ar Jac a Wil yn chwarae pêl-droed achos mae'n ddiflas iawn.

Mae hi'n hoffi mynd i'r parc gyda Carlo y ci, dawnsio a mynd i'r sinema.

- Os bydd chwaraewr 1 yn llwyddiannus wrth ailadrodd y wybodaeth angenrheidiol, bydd yn cael rhoi'r cerdyn cyfarwyddiadau coch neu wyrdd ar y llun cywir. Yna bydd chwaraewr 2 yn codi'r cerdyn gwybodaeth nesaf gan ailadroddi broses uchod. Bydd hyn yn parhau nes bydd naill ai coch neu wyrdd yn cael 4 mewn rhes. Mae gan y cardiau gwyrdd '4 mewn rhes' yn yr enghraifft, felly gwyrdd sy'n ennill y gêm. Os nad oes neb yn cael 4 mewn rhes, mae'r sgôr yn gyfartal.

Appendix 6

Game: Four in a row

- The aim of the game is that players place four cards in a row (red or green) by providing information in the third person
- Player one chooses a colour (red or green) and takes the small cards in their chosen colour
- Player two takes the cards in the other colour
- The teacher can differentiate – pupils to provide 2, 3 or 4 pieces of information
- Place the information cards face-down in a pile on the table
- Player one takes the information card on the top of the pile and places it face-up so that pupil two can see it
- Then, player one chooses one of the small instructional cards and tells player two about the person described on the card

- Enw
- Teulu
- Hoffi
- Casáu

Enw: Macsen
Gwallt: byr, pigog, brown
Llygaid: mawr glas
Oed: 8 oed
Byw: Casnewydd, tŷ
Teulu: Mam – Angela, Tad – John, Chwaer – Carys
Anifail: 2 gath – Topsy a Mopsi
Hoffi: canu, chwarae rygbi, gwylio Dr Who
Casáu: 'Weeping Angels' – brawychus

Dyma Sarah.

Mae mam 'da hi o'r enw Sian, tad o'r enw Hywel a 2 frawd o'r enw Jac a Wil.

Mae hi'n casáu bwyta seleri ac edrych ar Jac a Wil yn chwarae pêl-droed achos mae'n ddiflas iawn.

Mae hi'n hoffi mynd i'r parc gyda Carlo y ci, dawnsio a mynd i'r sinema.

- If player one is successful in sharing the details, s/he is allowed to place the red or green instructional card on the correct picture. Then, player 2 collects the next information card and repeats the above. Players take turns to do this until a row of four red or green cards is achieved. In this example, there are four green cards in a row so the green player wins the game. If neither has four in a row, the score is equal.

Atodiad 6 - Gogledd (Parhad)

Appendix 6 - North (Continued)

Atodiad 6 - Gogledd (Parhad)

Appendix 6 - North (Continued)

• Enw • Teulu • Hoffi • Casáu	• Enw • Oed • Hoffi • Anifail	• Enw • Gwallt • Llygaid • Hoffi	• Byw • Teulu • Hoffi • Casáu
• Enw • Oed • Anifail • Gwallt a llygaid	• Gwallt • Llygaid • Hoffi • Casáu	• Oed • Teulu • Anifail • Hoffi	• Enw • Oed • Gwallt • Casáu
• Enw • Teulu • Anifail • Hoffi	• Oed • Gwallt • Llygaid • Casáu	• Oed • Teulu • Anifail • Hoffi	• Enw • Oed • Byw • Anifail
• Byw • Anifail • Hoffi • Casáu	• Gwallt • Llygaid • Teulu • Hoffi	• Enw • Oed • Gwallt • Llygaid	• Teulu • Anifail • Hoffi • Casáu

Atodiad 6 - Gogledd (Parhad)

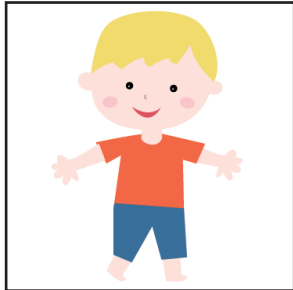
Appendix 6 - North (Continued)

• Enw • Teulu • Hoffi • Casáu	• Enw • Oed • Hoffi • Anifail	• Enw • Gwallt • Llygaid • Hoffi	• Byw • Teulu • Hoffi • Casáu
• Enw • Oed • Anifail • Gwallt a llygaid	• Gwallt • Llygaid • Hoffi • Casáu	• Oed • Teulu • Anifail • Hoffi	• Enw • Oed • Gwallt • Casáu
• Enw • Teulu • Anifail • Hoffi	• Oed • Gwallt • Llygaid • Casáu	• Oed • Teulu • Anifail • Hoffi	• Enw • Oed • Byw • Anifail
• Byw • Anifail • Hoffi • Casáu	• Gwallt • Llygaid • Teulu • Hoffi	• Enw • Oed • Gwallt • Llygaid	• Teulu • Anifail • Hoffi • Casáu

Atodiad 6 - Gogledd (Parhad)

Appendix 6 - North (Continued)

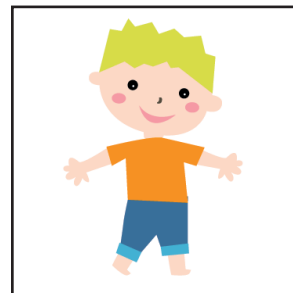
Enw: Ewan
Gwallt: byr, syth, golau
Llygaid: glas
Oed: 8 oed
Byw: Wrecsam, tŷ
Teulu: Mam – Kate,
 Tad – Oliver,
 2 chwaer – India a Lara
Anifail: ci brown a gwyn – Bili
Hoffi: chwarae ar y PS3
Casáu: gemau – sbwriel

Enw: Lottie
Gwallt: hir, syth, golau
Llygaid: mawr, glas
Oed: 10 oed
Byw: Bangor, tŷ semi
Teulu: Mam – Harriet ac 1
 chwaer – Mai
Anifail: does dim anifail
Hoffi: mynd i siopa efo
 ffrindiau, darllen
Casáu: X Factor – twp

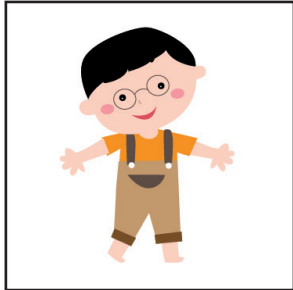
Enw: Ella
Gwallt: byr, cyrliog, du
Llygaid: mawr, du
Oed: 11 oed
Byw: Prestatyn – tŷ
Teulu: Mam – Ceri, Tad – Wyn
Anifail: does dim anifail
Hoffi: dawnsio, gymnasteg a
 darllen
Casáu: chwarae gemau Xbox

Enw: Alex
Gwallt: byr, pigog, golau
Llygaid: glas
Oed: 13 oed
Byw: Conwy, tŷ
Teulu: Mam – Anna,
 Tad – Lewis,
 1 brawd – Owen,
 1 chwaer – Leah
Anifail: cath – Garfield
Hoffi: chwarae criced – hwyl
Casáu: gwisgo siwt a thei

Atodiad 6 - Gogledd (Parhad)

Appendix 6 - North (Continued)

Enw: Oliver
Gwallt: byr, syth, du
Llygaid: brown tywyll ac yn gwisgo sbectol
Oed: 9 oed
Byw: Abergele, byngalo
Teulu: Mam – Vera, Tad – Lee
 2 frawd – Leo a Seb
 2 chwaer – India a Lara
Anifail: ci – Suki
Hoffi: chwarae gwyddbwyll ac edrych ar 'The Cube' – diddorol a hwyl gwyfynod
Casáu:

Enw: Florence
Gwallt: byr, syth, glas
Llygaid: du, bach
Oed: 11 oed
Byw: Caernarfon, fflat
Teulu: Mam – Rose
Anifail: pysgodyn – Nemo
Hoffi: sglefr-fyrddio efo ffrindiau – cŵl iawn ysgol achos mae'n ddiflas
Casáu:

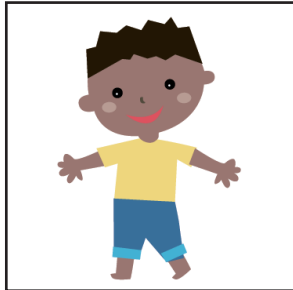
Enw: Marc
Gwallt: byr, syth, brown
Llygaid: mawr, du
Oed: 8 oed
Byw: Dolgellau, tŷ semi
Teulu: Tad – Joe, Mam – Eva,
 1 chwaer – Ella
Anifail: 2 fochdew – Bill a Ben
Hoffi: chwarae ar y PS3, mynd i'r sinema
Casáu: gemau diflas

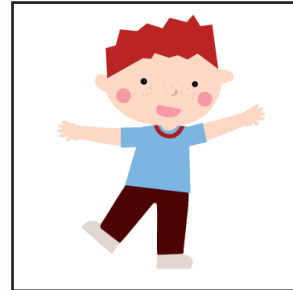
Enw: Lowri
Gwallt: byr, cyrliog, du
Llygaid: brown tywyll
Oed: 9 oed
Byw: Caersws, tŷ
Teulu: Tad – lolo, Mam – Cadi,
 2 frawd – Steffan a Llew
Anifail: bwji – melyn a gwydd canu'r piano, chwarae
Hoffi: fflwt
Casáu: uwd, dillad pinc

Atodiad 6 - Gogledd (Parhad)

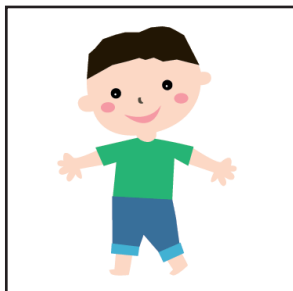
Appendix 6 - North (Continued)

Enw: Macsen
Gwallt: byr, pigog, brown
Llygaid: mawr glas
Oed: 8 oed
Byw: Rhuthun, tŷ
Teulu: Mam – Angela,
 Tad – John,
 Chwaer – Carys
Anifail: 2 gath – Topsy a Mopsi
Hoffi: canu, chwarae rygbi,
 gwylio Dr Who
Casáu: 'Weeping Angels' –
 brawychus

Enw: Owain
Gwallt: byr, pigog coch
Llygaid: bach du
Oed: 11 oed
Byw: Yr Wyddgrug, byngalo
Teulu: Tad – Rhys,
 Mam – Gwen,
 Chwaer – Ellai
Anifail: ci sosej brown – Rowli
Hoffi: sgleffrolio a mynd i'r
 parc gyda Rowli
Casáu: codi baw Rowli

Enw: Harri
Gwallt: byr, syth, brown
Llygaid: glas
Oed: 10 oed
Byw: Bae Colwyn, tŷ
Teulu: Tad – Alan, Mam – Emma
 ac 1 chwaer – Rhian
Anifail: parot glas a melyn –
 Echo
Hoffi: parots, Deadly 60 a
 chwarae efo ffrindiau
Casáu: siopa dillad – diflas

Enw: Anna
Gwallt: hir, syth, du
Llygaid: Brown tywyll
Oed: 8 oed
Byw: Llandudno, byngalo
Teulu: Mam – Penny, tad – Vin
Anifail: cath – Matilda
Hoffi: darllen, mynd i'r
 ysgol – diddorol
Casáu: pryf cop, sbwriel –
 ych a fi

Atodiad 6 - Gogledd (Parhad)

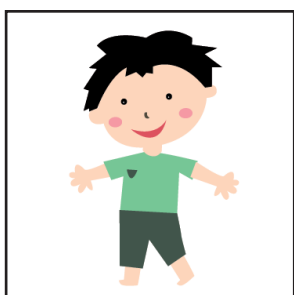
Appendix 6 - North (Continued)

Enw: Ash
Gwallt: hir, syth, brown
Llygaid: brown
Oed: 11 oed
Byw: Biwmaris, tŷ
Teulu: Mam – Rachel, Tad – Rob, 1 brawd – Chris
Anifail: ci Labrador du – Rocco
Hoffi: rhedeg efo Rocco, athletau – hwyl
Casáu: chwarae criced – diflas

Enw: Molly
Gwallt: hir, cyrliog, brown
Llygaid: du
Oed: 12 oed
Byw: Y Bala, fflat
Teulu: Mam – Alison, 1 chwaer – Cassie
Anifail: does dim anifail anwes
Hoffi: gwisgo dillad ffasiynol a 'The Voice'
Casáu: hufen iâ siocled, cwstard – ofnadwy

Enw: Zac
Gwallt: byr, syth, du
Llygaid: brown tywyll
Oed: 9 oed
Byw: Llangefni – tŷ semi
Teulu: Mam – Lyn, Tad – Robert, 1 chwaer – Lena
Anifail: pysgod aur – Sponge a Bob
Hoffi: chwarae pêl-droed, darllen 'Harry Potter'
Casáu: siopa, dawnsio disgo – twp

Enw: Sarah
Gwallt: hir, syth, coch
Llygaid: brown
Oed: 13 oed
Byw: Deganwy, tŷ semi
Teulu: Mam – Siân, Tad – Hywel, 2 frawd – Jac a Wil
Anifail: ci sbaniel brown – Carlo
Hoffi: mynd i'r parc efo Carlo, dawnsio a mynd i'r sinema
Casáu: bwyta seleri, edrych ar Jac a Wil yn chwarae pêl-droed – diflas iawn

Atodiad 7

Addasu Methodoleg Pie Corbett i Gymraeg Ail Iaith

Adnodd darllen cefndirol defnyddiol:

Talk for Writing Across the Curriculum: Pie Corbett a Julia Strong

The Bumper Book of Storytelling into Writing Key Stage 2: Pie Corbett

Mae dull Pie Corbett yn seiliedig ar syniad syml ynghylch dysgu iaith sy'n cael ei ddiffinio mewn tri cham

- Cam 1 Dynwared
- Cam 2 Arloesi
- Cam 3 Cymhwyso annibynnol

Caiff y plant eu haddysgu i ailadrodd straeon gyda Pie Corbett. Ar gyfer datblygu Cymraeg fel ail iaith, mae rhan o'r dull hwn wedi'i haddasu er mwyn i'r plant ailadrodd straeon a ffurfiau testun eraill a chreu eu fersiynau eu hunain ar lafar ac yn ysgrifenedig.

- Athro i ddysgu'r sgript
- Athro i greu map stori
- Athro yn dweud y stori gyda chefnogaeth weledol gan fap testun (dysgu gweledol) a symudiadau corfforol (dysgu cinesthetig) i helpu'r plant i gofio'r testun mae'r athro'n ei ddefnyddio. Noder y dylai symudiadau ar gyfer cysylltion fod yn gyson. Gall plant benderfynu ar symudiadau i gynrychioli digwyddiadau penodol. Fel hyn, bydd y plant yn clywed y testun, yn gweithredu, yn ei ddweud eu hunain ac yn ei fwynhau cyn ei weld yn ysgrifenedig
- Bydd y plant yn ymarfer bob dydd fel dosbarth, ac ar ôl magu hyder, yn gallu ymarfer mewn grwpiau / paru ar ôl creu eu fersiynau eu hunain o'r map stori. Gweithgareddau grŵp / pâr posibl: drych, ping pong, pasio o amgylch y cylch, meim, dweud mor gyflym â phosibl, bechgyn – merched, pawb sydd â gwallt brown, i fyny ac i lawr y rhes, yn araf, yn gyflym, yn ddistaw
- Ar ôl mewnnoli iaith y testun, maen nhw mewn sefyllfa i allu darllen y testun a'i ddeall, e.e. dilyniant, paru lluniau â'r testun
- Plant i addasu'r testun gwreiddiol i'w fersiynau eu hunain trwy greu mapiau stori a defnyddio'r rhain fel cymorth i'r cof wrth eu hailadrodd
- Mae gweithgareddau fel Geiriau i Ruglder (Clic Camera), creu brawddegau dynol a brawddegau o fanc o eiriau yn helpu'r plant i ysgrifennu eu fersiynau eu hunain

Appendix 7

Adapting Pie Corbett methodology for the second language classroom

Useful background reading:

Talk for Writing Across the Curriculum, Pie Corbett and Julia Strong

The Bumper Book of Storytelling into Writing Key Stage 2, Pie Corbett

Pie Corbett's method is based on a simple idea about learning language which is defined in three stages:

- Stage 1: Imitate
- Stage 2: Pioneer / Innovate
- Stage 3: Personal adaptation

Pupils are taught to repeat stories with Pie Corbett. In order to adapt this method for the second language classroom, some parts of this method have been adapted in order for pupils to repeat texts and create their own versions in writing or orally.

- Teacher to learn the script
- Teacher to make a story map
- Teacher to tell the story with the help of the story map (visual learning) and body movements (kinaesthetic learning) to help pupils remember the text the teacher is sharing. The movements for connectives should remain the same. The pupils can decide upon movements to represent specific events. As a result, pupils will hear the text, be active learners and repeat the text before seeing it in writing
- Pupils will practise daily as a class, and after gaining confidence, they'll be able to create their own version of the story map and practise in groups / pairs. Possible group / pair activities: mirror, ping-pong, pass around the circle, mime, repeat as quickly as possible, boys / girls, everyone who has brown hair, up and down in rows, slowly, at a moderate speed, quickly ...
- After internalising the language of the text, pupils are able to read and understand the text, e.g. placing events in the correct order, pairing text and pictures
- Pupils to create a personal / original version of the original text by means of a story map which can be used as a memory aid in telling the story
- Activities similar to Words to Fluency (Click Camera), human sentences and creating sentences from a bank of vocabulary help pupils to write their personal version

Atodiad 8 / Appendix 8

Defnyddio rhaglenni a gaiff eu hawgrymu ar yr iPad i gofnodi tystiolaeth o waith llafaredd.

Using apps suggested on the iPad to record evidence of oracy.

Atodiad 9 / Appendix 9

Gêm: Negesydd

Mae'n well chwarae'r gêm hon mewn grwpiau gallu cymysg ac nid yw'n ymarfer sillafu! Dylid rhoi copïau o bedwar ysgogiad ar waliau'r ystafell ddosbarth / y neuadd gan sicrhau nad yw'r grwpiau'n gallu gweld yr ysgogiadau o'u seddi. Gall yr ysgogiadau fod yn lluniau neu'n baragraff o destun. Gellir eu hehangu ar gyfer y disgyblion hŷn.

Bydd un aelod o bob grŵp yn cymryd tro i fod yn negesydd. Bydd y negesydd yn mynd i edrych ar yr ysgogiadau, neu'n eu darllen, ac o'i gof, bydd yn dod ag un darn o wybodaeth yn ôl at y grŵp. Bydd y grŵp cyfan yn cofnodi'r wybodaeth. Bydd person arall o'r grŵp yn cymryd ei dro fel negesydd, a chaiff y broses ei hailadrodd nes i'r holl wybodaeth gael ei chasglu a'i chofnodi.

Bydd pob grŵp yn darllen yr wybodaeth sydd ganddyn nhw am eu hysgogiad penodol nhw. Bydd y grwpiau eraill yn gwirio i weld pa mor gywir yw'r wybodaeth. Y grŵp sydd â'r mwyaf o wybodaeth sy'n ennill. Gall pob grŵp wneud un ysgogiad neu ragor.

Game: Envoy

This game is best played in mixed ability groups and isn't a spelling exercise! Four different stimuli should be placed on the walls of the classroom / hall, ensuring that the groups aren't able to read the texts from their seats. The stimuli can be visual or paragraphs of a text and can be extended for older pupils.

Each member of the group will take a turn to be the envoy. The envoy will visit one of the stimuli and study its content before returning to the group to share one piece of information. All members of the group will record the information. Another group member will become the envoy and repeat the above steps.

This process will be repeated until all the information has been collected and recorded. Each group will read the information they have about their stimulus. The other groups will check whether this information is correct. The group which has the most information wins. Each group can use one stimulus or more.

Atodiad 9 - De (Parhad)

Appendix 9 - South (Continued)

Dyma Mr Thomas. Doctor ydy e. Mae e'n byw mewn tŷ teras yn Llantrisant. Mae e'n hoffi ceffylau. Mae e'n hoffi merlota a chwarae snwcer hefyd. Dydy e ddim yn mwynhau darllen achos mae'n ddiflas a dydy e ddim yn mwynhau sgïo. Mae e'n dwlu ar nofio gyda ffrindiau. Mae e'n hoffi yfed coffi achos mae'n flasus. Dydy e ddim yn hoffi yfed pop o gwbl!

Dyma Ben. Mae e'n drist. Mae e'n byw yn Llanelli mewn tŷ teras gyda Lisa. Mae e'n mwynhau darllen y papur bob dydd ac mae e'n hoffi casglu stampiau hefyd. Dydy e ddim yn mwynhau rygbi. Mae e'n dwlu ar chwarae gwyddbwyll achos mae'n hwyl. Mae e'n hoffi yfed sudd oren a bwyta ffa pob. Dydy e ddim yn hoffi gwyllo'r teledu!

Dyma Jessica. Mae hi'n byw mewn fflat yn y marina. Mae hi'n casáu coch. Dydy hi ddim yn hoffi pinc ond mae hi'n hoffi porffor achos mae'n neis. Mae hi'n mwynhau darllen, sgïo a siopa gyda ffrindiau achos mae'n hwyl. Mae hi'n hoffi gwyllo 'Casualty' hefyd. Mae hi'n mwynhau coginio a gwneud ioga achos mae'n hyfryd.

Atodiad 9 - Gogledd (Parhad)

Appendix 9 - North (Continued)

Dyma Mr Thomas. Doctor ydy o. Mae o'n byw mewn tŷ teras yn Llangollen. Mae o'n hoffi ceffylau.

Mae o'n hoffi merlota a chwarae snwcer hefyd. Dydy o ddim yn mwynhau darllen achos mae'n ddiflas a dydy o ddim yn mwynhau sgïo. Mae o wrth ei fodd yn nofio efo ffrindiau.

Mae o'n hoffi yfed coffi achos mae'n flasus.

Dydy o ddim yn hoffi yfed pop o gwbl!

Dyma Ben. Mae o'n drist. Mae o'n byw yn Llangefni mewn tŷ teras efo Lisa.

Mae o'n mwynhau darllen y papur bob dydd ac mae o'n hoffi casglu stampiau hefyd. Dydy o ddim yn mwynhau rygbi. Mae o wrth ei fodd yn chwarae gwyddbwyll achos mae'n hwyl. Mae o'n hoffi yfed sudd oren a bwyta ffa pob. Dydy o ddim yn hoffi gwyllo'r teledu!

Dyma Jessica. Mae hi'n byw mewn fflat yn y marina. Mae hi'n casáu coch. Dydy hi ddim yn hoffi pinc ond mae hi'n hoffi porffor achos mae'n neis. Mae hi'n mwynhau darllen, sgïo a siopa efo ffrindiau achos mae'n hwyl.

Mae hi'n hoffi gwyllo 'Casualty' hefyd. Mae hi'n mwynhau coginio a gwneud ioga achos mae'n hyfryd.

Atodiad 10 - De / Appendix 10 - South

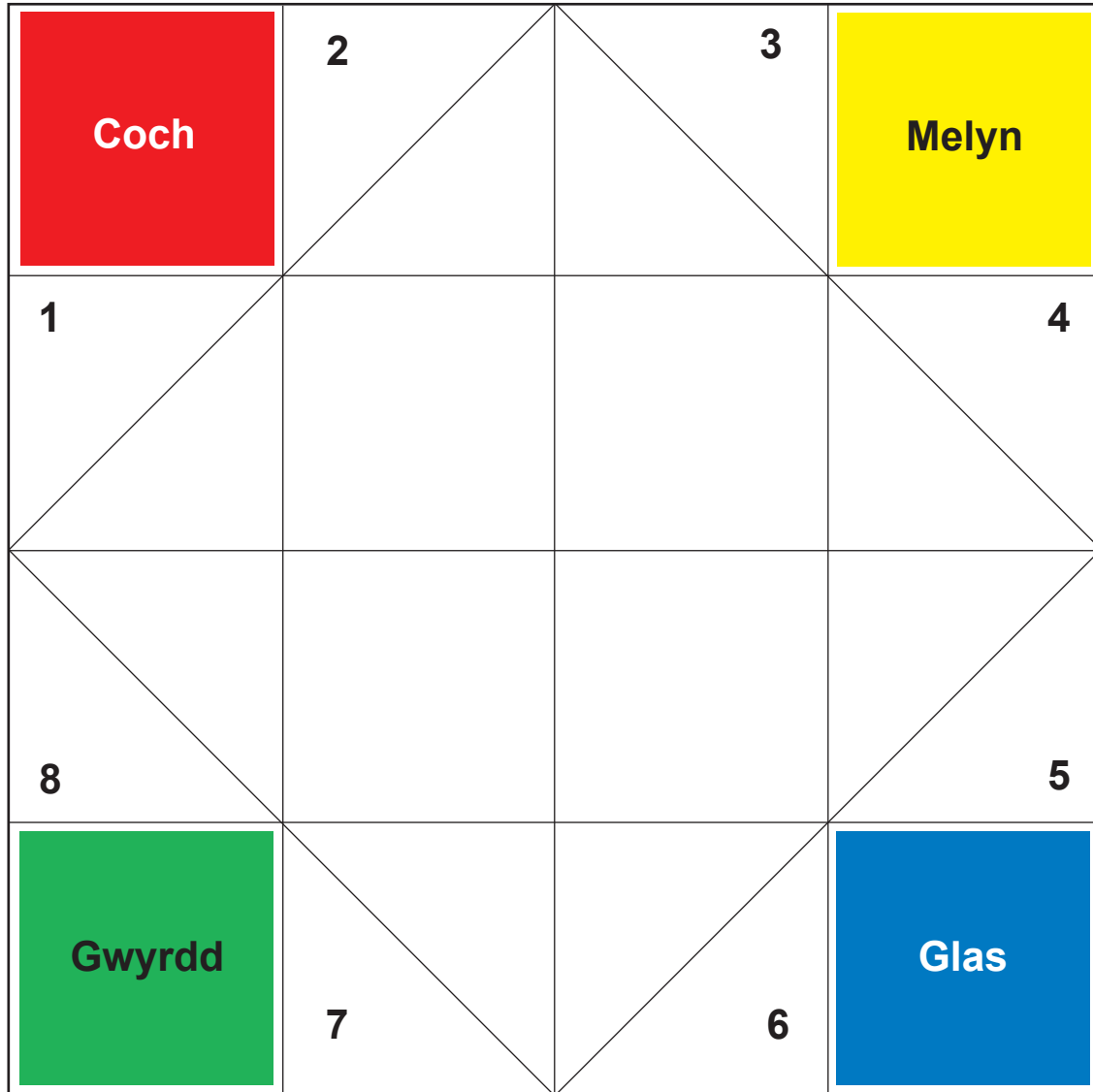

Defnyddiwch y fflipiwr i ofyn ac i ateb cwestiynau am gymeriad.

Coch	2 Faint ydy oed ... ?	3 Ble mae e'n / hi'n byw?	Melyn
1 Pwy ydy e / hi?			4 Oes chwaer gyda fe / hi?
8 Beth mae e'n / hi'n ei fwynhau?			5 Pa liw ydy llygaid / gwalt ... ?
Gwyrdd	7 Beth mae e'n / hi'n ei hoffi?	6 Beth mae e'n / hi'n ei wisgo?	Glas

Atodiad 10 - De (Parhad)

Appendix 10 - South (Continued)

Atodiad 10 - Gogledd

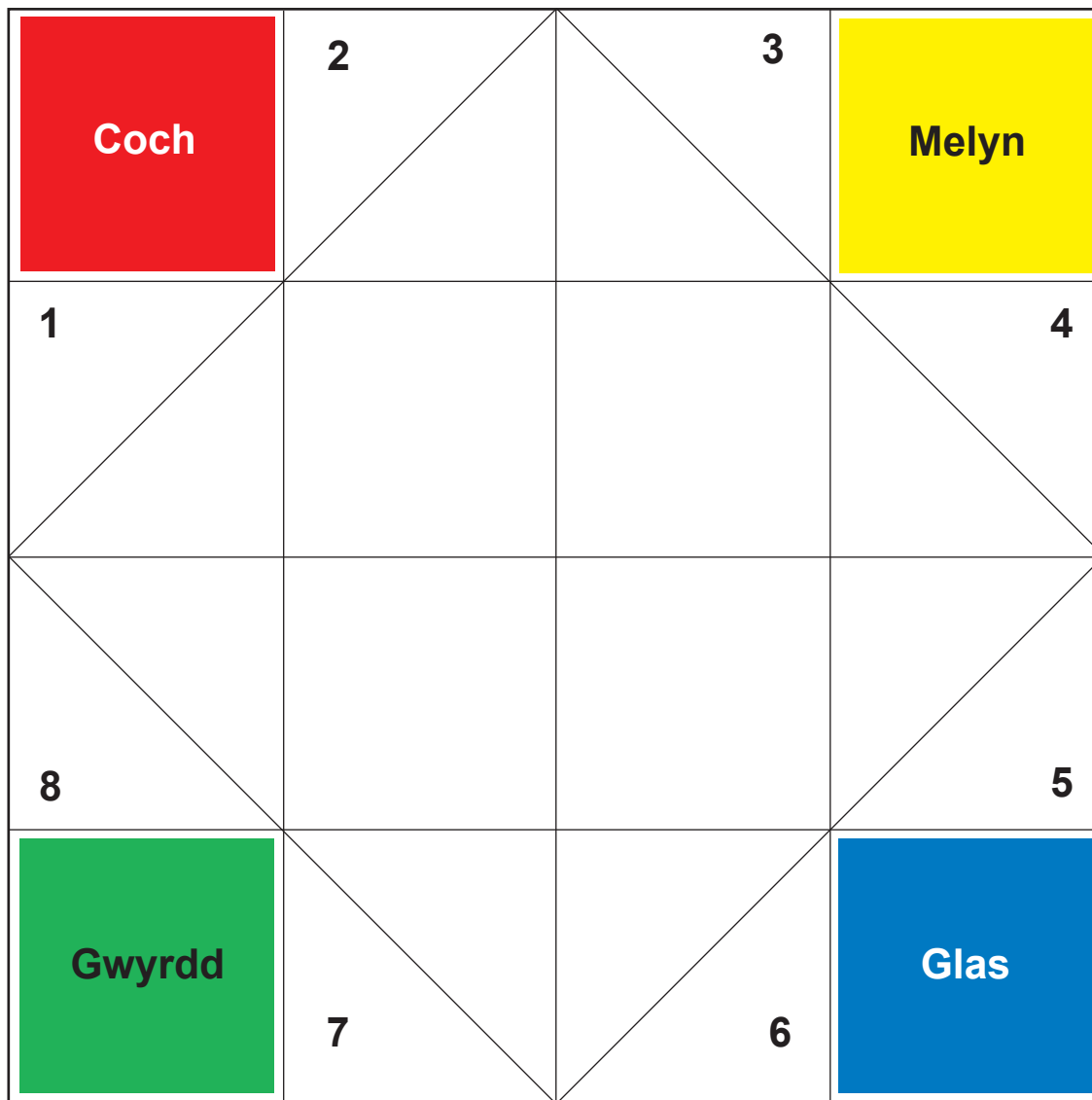
Appendix 10 - North

Defnyddiwch y fflipiwr i ofyn ac i ateb cwestiynau am gymeriad.

Coch	2 Faint ydy oed ... ?	3 Ble mae o'n / hi'n byw?	Melyn
1 Pwy ydy o / hi?			4 Oes chwaer efo fo / hi?
Beth mae o'n / hi'n ei fwynhau?			Pa liw ydy llygaid / gwalt ... ?
8 Gwyrdd	7 Beth mae o'n / hi'n ei hoffi?	6 Beth mae o'n / hi'n ei wisgo?	5 Glas

Atodiad 10 - Gogledd (Parhad)

Appendix 10 - North (Continued)

Atodiad 11 - De / Appendix 11 - South

Dyma Nerys. Mae hi'n naw oed ac mae pen-blwydd Nerys ym mis Medi. Mae hi'n byw yn Aberystwyth mewn byngalo. Mae hi'n fyr. Mae llygaid gwyrdd 'da hi ac mae gwallt hir, syth melyn 'da hi. Mae hi'n gwisgo ffrog oren a melyn ac esgidiau du achos mae'n smart.

Mae brawd 'da hi o'r enw Alun ond does dim chwaer 'da hi. Mae cath 'da hi o'r enw Twm. Mae hi'n hoffi Twm.

Dydy Nerys ddim yn hoffi siopa ond mae hi'n hoffi chwarae tennis gyda fi.

Dw i'n hoffi Nerys achos mae hi'n hyfryd.

Atodiad 11 - De (Parhad)

Appendix 11 - South (Continued)

Rhowch ✓ neu × yn y blwch cywir.

	Cywir	Anghywir
Mae pen-blwydd Nerys ym Mis Medi.		
Mae hi'n byw mewn tŷ teras yn Abertawe.		
Mae gwallt byr brown `da hi.		
Mae llygaid glas `da hi.		
Mae hi'n gwisgo ffrog oren a melyn ac esgidiau du.		
Does dim brawd `da hi.		
Dydy hi ddim yn hoffi chwarae tennis.		
Dydd Sadwrn, es i i'r sinema ` da hi.		
Mae hi'n mwynhau'r sinema.		
Mae hi'n ffrind da.		

Wyt ti'n hoffi mynd i'r sinema fel Nerys? Pam?

.....

.....

Wyt ti'n hoffi chwarae tennis fel Nerys? Pam?

.....

.....

Ble wyt ti'n hoffi mynd ar ddydd Sadwrn? Pam?

.....

.....

Atodiad 11 - Gogledd

Appendix 11 - North

Dyma Nerys. Mae hi'n naw oed ac mae pen-blwydd Nerys ym mis Medi. Mae hi'n byw yn Aberystwyth mewn byngalo. Mae hi'n fyr. Mae llygaid gwyrdd efo hi ac mae gwallt hir, syth melyn efo hi. Mae hi'n gwisgo ffrog oren a melyn ac esgidiau du achos mae'n smart.

Mae brawd efo hi o'r enw Alun ond does dim chwaer efo hi. Mae cath efo hi o'r enw Twm. Mae hi'n hoffi Twm.

Dydy Nerys ddim yn hoffi siopa ond mae hi'n hoffi chwarae tennis efo fi.

Dw i'n hoffi Nerys achos mae hi'n hyfryd.

Atodiad 11 - Gogledd (Parhad)

Appendix 11 - North (Continued)

Rhowch ✓ neu × yn y blwch cywir.

	Cywir	Anghywir
Mae pen-blwydd Nerys ym Mis Medi.		
Mae hi'n byw mewn tŷ teras yn Abertawe.		
Mae gwallt byr brown efo hi.		
Mae llygaid glas efo hi.		
Mae hi'n gwisgo ffrog oren a melyn ac esgidiau du.		
Does dim brawd efo hi.		
Dydy hi ddim yn hoffi chwarae tennis.		
Dydd Sadwrn, es i i'r sinema efo hi.		
Mae hi'n mwynhau'r sinema.		
Mae hi'n ffrind da.		

Wyt ti'n hoffi mynd i'r sinema fel Nerys? Pam?

.....

.....

Wyt ti'n hoffi chwarae tennis fel Nerys? Pam?

.....

.....

Ble wyt ti'n hoffi mynd ar ddydd Sadwrn? Pam?

.....

.....

Atodiad 12 - De

Gweithgaredd wedi'i amseru: Bydd disgyblion yn ymarfer ysgrifennu brawddegau yn y trydydd person, e.e.

- Ychwanegu cynifer o ansoddeiriau â phosibl o'r Bocs Bendigedig
 - o Mae llygaid ... 'da fe / Mae llygaid ... 'da hi
 - o Mae gwallt ... 'da fe / Mae gwallt ... 'da hi
- Ychwanegu berfau ac enwau, e.e. gwisgo / mynd / hoffi
 - o Mae e'n ... / Mae hi'n ...
- Creu brawddegau negyddol trwy ychwanegu berfau
 - o Dydy e ddim yn ... / Dydy hi ddim yn ...
- Dweud beth sydd ganddo ef / ganddi hi mewn brawddeg gadarnhaol
 - o Mae ... 'da fe / Mae ... 'da hi
- Dweud beth sydd ganddo ef / ganddi hi mewn brawddeg negyddol
 - o Does dim ... 'da fe / Does dim ... 'da hi
- Ychwanegu safbwyntiau cadarnhaol gwahanol (hoffi / mwynhau / dwlu ar ...) gyda rhesymau
 - o Mae e'n 😊 ... achos ... / Mae hi'n 😊 ... achos ...
- Ychwanegu safbwyntiau negyddol gwahanol (hoffi / mwynhau / dwlu ar ..) gyda rhesymau
 - o Dydy e ddim yn 😞 ... achos ... / Dydy hi ddim yn 😞 ... achos ...
- Gwellu brawddegau gan ddefnyddio geiriau ac ymadroddion o'r Bocs Bendigedig, e.e. cysylltion / ansoddeiriau / rhesymau

Atodiad 12 - Gogledd

Gweithgaredd wedi'i amseru: Bydd disgyblion yn ymarfer ysgrifennu brawddegau yn y trydydd person, e.e.

- Ychwanegu cynifer o ansoddeiriau â phosibl o'r Bocs Bendigedig
 - o Mae llygaid ... efo fo / Mae llygaid ... efo hi
 - o Mae gwallt ... efo fo / Mae gwallt ... efo hi
- Ychwanegu berfau ac enwau, e.e. gwisgo / mynd / hoffi
 - o Mae o'n ... / Mae hi'n ...
- Creu brawddegau negyddol trwy ychwanegu berfau
 - o Dydy o ddim yn ... / Dydy hi ddim yn ...
- Dweud beth sydd ganddo fo / ganddi hi mewn brawddeg gadarnhaol
 - o Mae ... efo fo / Mae ... efo hi
- Dweud beth sydd ganddo fo / ganddi hi mewn brawddeg negyddol
 - o Does dim ... efo fo / Does dim ... efo hi
- Ychwanegu safbwyntiau cadarnhaol gwahanol (hoffi / mwynhau / wrth ei fodd / wrth ei bodd ...) gyda rhesymau
 - o Mae o'n 😊 ... achos ... / Mae hi'n 😊 ... achos ...
- Ychwanegu safbwyntiau negyddol gwahanol (hoffi / mwynhau / dwlu ar / wrth ei fodd / wrth ei bodd ...) gyda rhesymau
 - o Dydy o ddim yn 😞 ... achos ... / Dydy hi ddim yn 😞 ... achos ...
- Gwella brawddegau gan ddefnyddio geiriau ac ymadroddion o'r Bocs Bendigedig, e.e. cysylltion / ansoddeiriau / rhesymau

Appendix 12

A timed activity. Pupils will practise writing sentences in the third person, e.g.

- Adding as many adjectives as possible from the Bocs Bendigedig
 - o Mae llygaid ... efo fo / Mae llygaid ... efo hi
 - o Mae gwallt ... efo fo / Mae gwallt ... efo hi
- Adding verbs and nouns, e.g. wear / go / like
 - o Mae e'n ... / Mae hi'n ...
- Write negative sentences by adding verbs
 - o Dydy o ddim yn ... / Dydy hi ddim yn ...
- Say what they have / don't have in an affirmative sentence
 - o Mae ... 'da fe / Mae ... 'da hi
- Say what they have / don't have in a negative sentence
 - o Does dim ... efo fo / Does dim ... efo hi
- Adding additional affirmative statements including reasons
 - o Mae e'n 😊 ... achos ... / Mae hi'n 😊 ... achos ...
- Adding additional negative statements including reasons
 - o Dydy o ddim yn 😞 ... achos ... / Dydy hi ddim yn 😞 ... achos ...
- Improve sentences by using vocabulary and phrases from the Bocs Bendigedig, e.g. connectives, adjectives, reasons

Atodiad 13 / Appendix 13

Pan fydd gan blant wybodaeth ddigonol am sain llythrennau, gellir cyflwyno geiriau Cymraeg sy'n cael eu defnyddio'n aml trwy ddefnyddio'r broses Geiriau i Ruglder (Darllen, Ysgrifennu, Gwirio).

	Proses	Cyfarwyddyd i'r plant
1	Dangos y gair i'r plant ar ôl ei adeiladu gan ddefnyddio llythrennau magnetig	Edrychwch
2	Athro yn darllen y gair / y frawddeg	Gwrandewch
3	Plant yn darllen y gair / y frawddeg	Darllenwch
4	Plant yn tynnu llun â'u camera hudol o'r gair / o'r frawddeg	Camera'n barod ... clic
5	Athro yn cymysgu'r llythrennau	Ble mae (y gair)?
6	Dewis plentyn i aildrefnu'r llythrennau	Ga i help os gwelwch yn dda?
7	Ailddarllen y gair gyda'ch gilydd	Darllenwch
8	Plant i ysgrifennu'r gair / y frawddeg ar fyrddau gwyn sawl tro i ymarfer	Ysgrifennwch
9	Tynnu llun	Camera'n barod ... clic
10	Athro yn cymysgu'r llythrennau / rhwbio'r gair sydd wedi'i ysgrifennu, a'r plant i rwbio beth maen nhw wedi bod yn ei ymarfer	Rhwbiwch
11	Ysgrifennu'r gair / y frawddeg	Nawr, ysgrifennwch
12	Plant i ddangos i'r dosbarth	Dangoswch
13	Athro i ysgrifennu'r fersiwn cywir ar y bwrdd i wirio'r sillafu	Edrychwch eto

Atodiad 13 (Parhad)

Appendix 13 (Continued)

Mae'r geiriau sy'n cael eu defnyddio'n aml wedi'u nodi isod. Os nad ydyn nhw'n hyderus â sain llythrennau, dylech barhau ag ysgrifennu allddodol.

Enghreifftiau o eiriau a brawddegau sy'n cael eu defnyddio'n aml:

Dw i'n	Dw i eisiau
ydw i	Dw i ddim eisiau
Mae	Rhaid
Dw i ddim yn	Ga i ...? / Ga i'r ...?
hoffi	Ble mae ...?
Pwy?	yn y
wyt ti	ar y
Dyma	wrth y
Beth?	byw
Mae'n	Oes ... 'da ti / efo ti?
Bwrw glaw	Es i i'r
Ble?	gwisgo
Faint?	Sut?
oed	Sawl un? / Sawl ...?
saith	chwech
glas	du
coch	melyn
gwyn	gwyrdd

Atodiad 14 - De / Appendix 14 - South

Rhowch set o'r paragraffau canlynol i bob grŵp. Dylai disgyblion eu rhoi yn y drefn gywir a phenderfynu ar y genre.

Dyma Tom. Mae e'n ddeg oed ac mae pen-blwydd Tom ym mis Mai.
Mae e'n byw yn Abertawe mewn tŷ semi. Mae llygaid glas 'da fe ac mae gwallt byr, cyrliog brown 'da fe. Mae e'n gwisgo tracwsg oren a melyn a threinyrs du achos mae'n smart.

Mae chwaer 'da fe o'r enw Sally ond does dim brawd 'da fe. Mae ci 'da fe o'r enw Jac. Mae e'n hoffi Jac.

Dydy Tom ddim yn hoffi darllen achos mae'n ddiflas ond mae e'n hoffi chwarae rygbi gyda fi.

Dw i'n hoffi Tom yn fawr iawn achos mae e'n ffrind da.

Atodiad 14 - Gogledd

Appendix 14 - North

Rhowch set o'r paragraffau canlynol i bob grŵp. Dylai disgyblion eu rhoi yn y drefn gywir a phenderfynu ar y genre.

Dyma Tom. Mae o'n ddeg oed ac mae pen-blwydd Tom ym mis Mai. Mae o'n byw yn Aberffraw mewn tŷ semi. Mae llygaid glas efo fo ac mae gwallt byr, cyrliog brown efo fo. Mae o'n gwisgo tracwsg oren a melyn a threinyrs du achos mae'n smart.

Mae chwaer efo fo o'r enw Sally ond does dim brawd efo fo. Mae ci efo fo o'r enw Jac. Mae o'n hoffi Jac.

Dydy Tom ddim yn hoffi darllen achos mae'n ddiflas ond mae o'n hoffi chwarae rygbi efo fi.

Dw i'n hoffi Tom yn fawr iawn achos mae o'n ffrind da.

Atodiad 15 - De (Lefel 3)

Appendix 15 - South (Level 3)

Dyma Tom. Mae Tom yn ddeg oed. Mae e'n byw yn Abertawe. Mae llygaid glas 'da fe ac mae gwallt brown 'da fe. Mae chwaer 'da fe ond does dim brawd 'da fe. Mae ci 'da fe. Mae e'n hoffi chwarae rygbi.

Atodiad 15 - De (Lefel 4)

Appendix 15 - South (Level 4)

Dyma Tom. Mae e'n ddeg oed ac mae pen-blwydd Tom ym mis Mai. Mae e'n byw yn Abertawe mewn tŷ semi. Mae llygaid glas 'da fe ac mae gwallt byr, cyrliog brown 'da fe. Mae e'n gwisgo tracwsg oren a melyn a threinyrs du achos mae'n smart.

Mae chwaer 'da fe o'r enw Sally ond does dim brawd 'da fe. Mae ci 'da fe o'r enw Jac. Mae e'n hoffi Jac.

Dydy Tom ddim yn hoffi darllen achos mae'n ddiflas ond mae e'n hoffi chwarae rygbi gyda fi.

Dw i'n hoffi Tom yn fawr iawn achos mae e'n ffrind da.

Atodiad 15 - De / Appendix 15 South

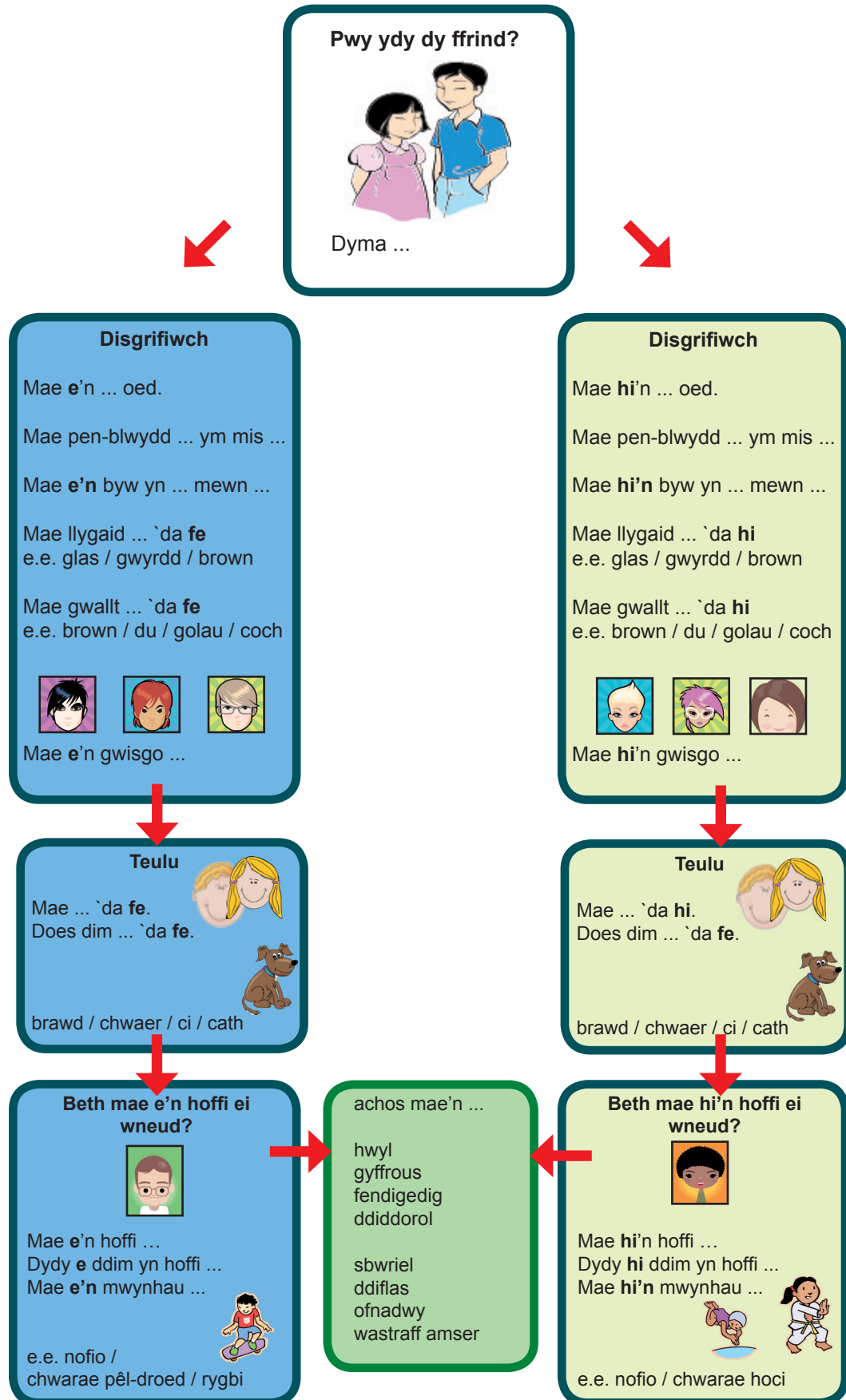

Cymharu Lefel 3 a Lefel 4.

Lefel 3	Lefel 4
Dyma Tom. Mae Tom yn ddeg oed.	Dyma Tom. Mae e'n ddeg oed ac mae pen-blwydd Tom ym mis Mai.
Mae e'n byw yn Abertawe.	Mae e'n byw yn Abertawe mewn tŷ semi.
Mae llygaid glas 'da fe ac mae gwallt brown 'da fe.	Mae llygaid glas 'da fe ac mae gwallt byr, cyrliog brown 'da fe. Mae e'n gwisgo tracwisg oren a melyn a threinyrs du achos mae'n smart.
Mae chwaer 'da fe ond does dim brawd 'da fe.	Mae chwaer 'da fe o'r enw Sally ond does dim brawd 'da fe.
Mae ci 'da fe.	Mae ci 'da fe o'r enw Jac. Mae e'n hoffi Jac.
Mae e'n hoffi chwarae rygbi.	Dydy Tom ddim yn hoffi darllen achos mae'n ddiflas ond mae e'n hoffi chwarae rygbi gyda fi.

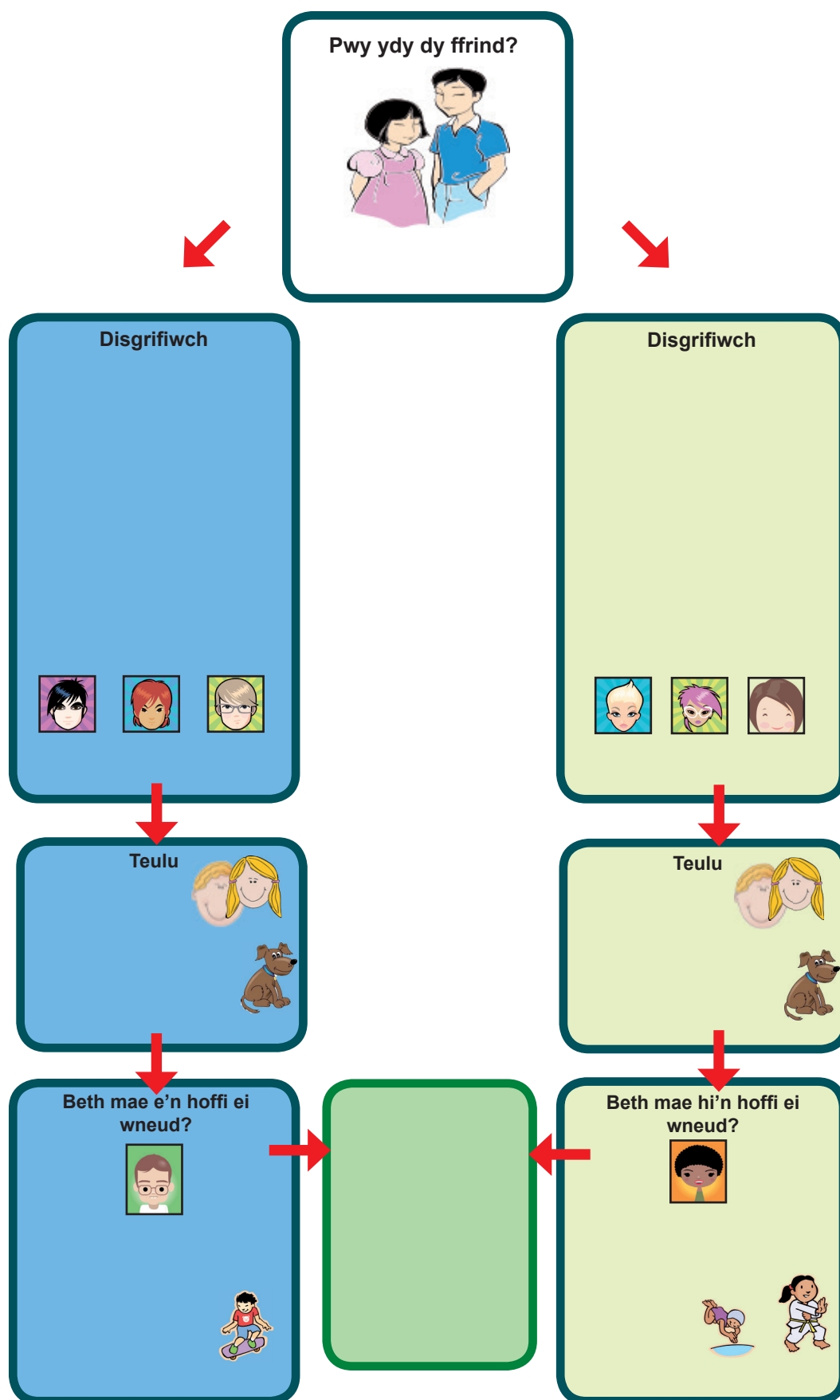
Atodiad 15 - De (Lefel 3)

Appendix 15 - South (Level 3)

Atodiad 15 - De (Lefel 4)

Appendix 15 - South (Level 4)

Atodiad 15 - Gogledd (Lefel 3)

Appendix 15 - North (Level 3)

Dyma Tom. Mae Tom yn ddeg oed. Mae o'n byw yn Aberffraw. Mae llygaid glas efo fo ac mae gwallt brown efo fo. Mae chwaer efo fo ond does dim brawd efo fo. Mae ci efo fo. Mae o'n hoffi chwarae rygbi.

Atodiad 15 - Gogledd (Lefel 4)

Appendix 15 - North (Level 4)

Dyma Tom. Mae o'n ddeg oed ac mae pen-blwydd Tom ym mis Mai. Mae o'n byw yn Aberffraw mewn tŷ semi. Mae llygaid glas efo fo ac mae gwallt byr, cyrliog brown efo fo. Mae o'n gwisgo tracwsg oren a melyn a threinyrs du achos mae'n smart.

Mae chwaer efo fo o'r enw Sally ond does dim brawd efo fo. Mae ci efo fo o'r enw Jac. Mae e'n hoffi Jac.

Dydy Tom ddim yn hoffi darllen achos mae'n ddiflas ond mae o'n hoffi chwarae rygbi efo fi.

Dw i'n hoffi Tom yn fawr iawn achos mae e'n ffrind da.

Atodiad 15 - Gogledd

Appendix 15 - North

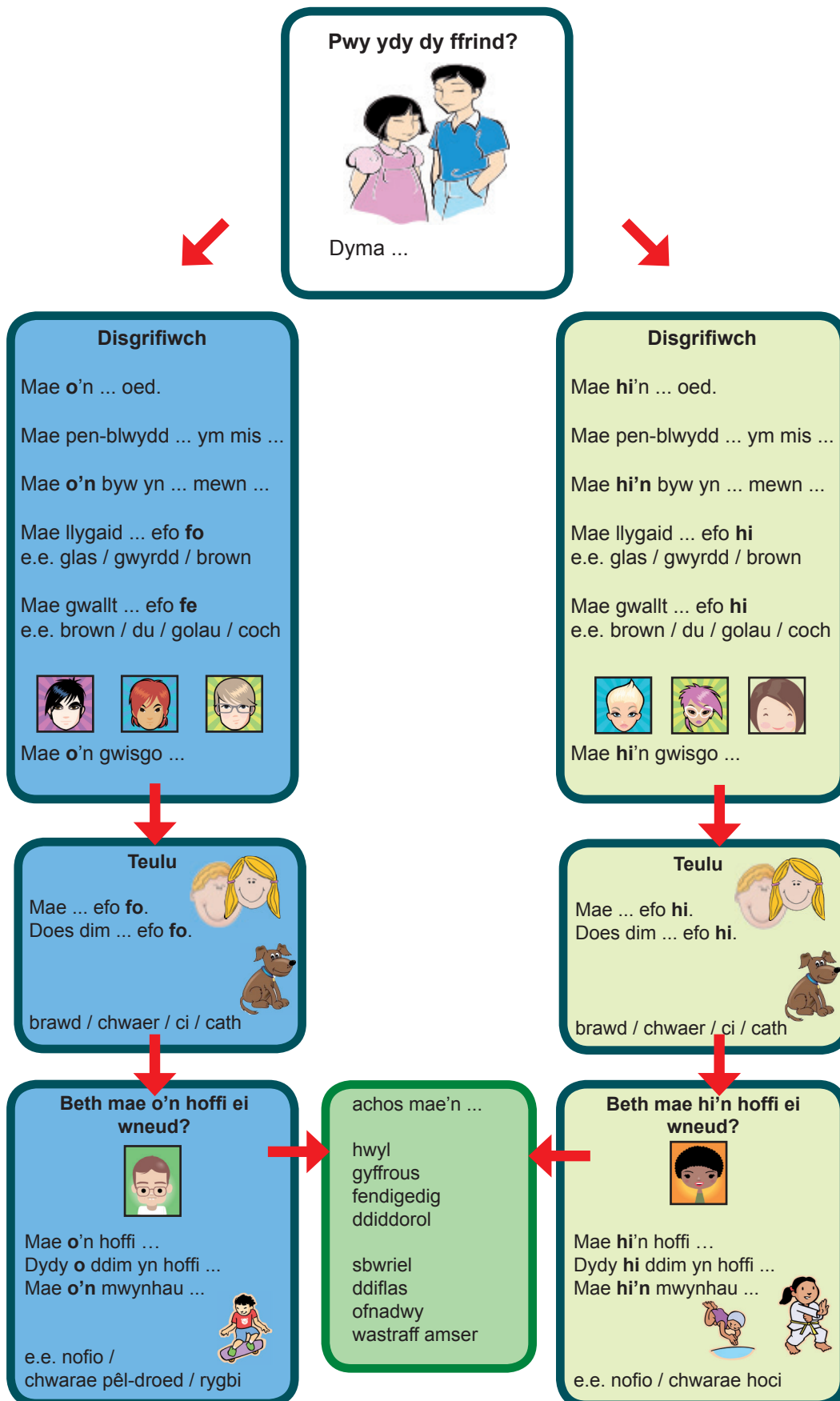

Cymharu Lefel 3 a Lefel 4.

Lefel 3	Lefel 4
Dyma Tom. Mae Tom yn ddeg oed.	Dyma Tom. Mae o'n ddeg oed ac mae pen-blwydd Tom ym mis Mai.
Mae o'n byw yn Aberffraw.	Mae o'n byw yn Aberffraw mewn tŷ semi.
Mae llygaid glas efo fo ac mae gwallt brown efo fo.	Mae llygaid glas efo fo ac mae gwallt byr, cyrliog brown efo fo. Mae o'n gwisgo tracwisg oren a melyn a threinyrs du achos mae'n smart.
Mae chwaer efo fo ond does dim brawd efo fo.	Mae chwaer efo fo o'r enw Sally ond does dim brawd efo fo.
Mae ci efo fo.	Mae ci efo fo o'r enw Jac. Mae o'n hoffi Jac.
Mae o'n hoffi chwarae rygbi.	Dydy Tom ddim yn hoffi darllen achos mae'n ddiflas ond mae o'n hoffi chwarae rygbi efo fi.

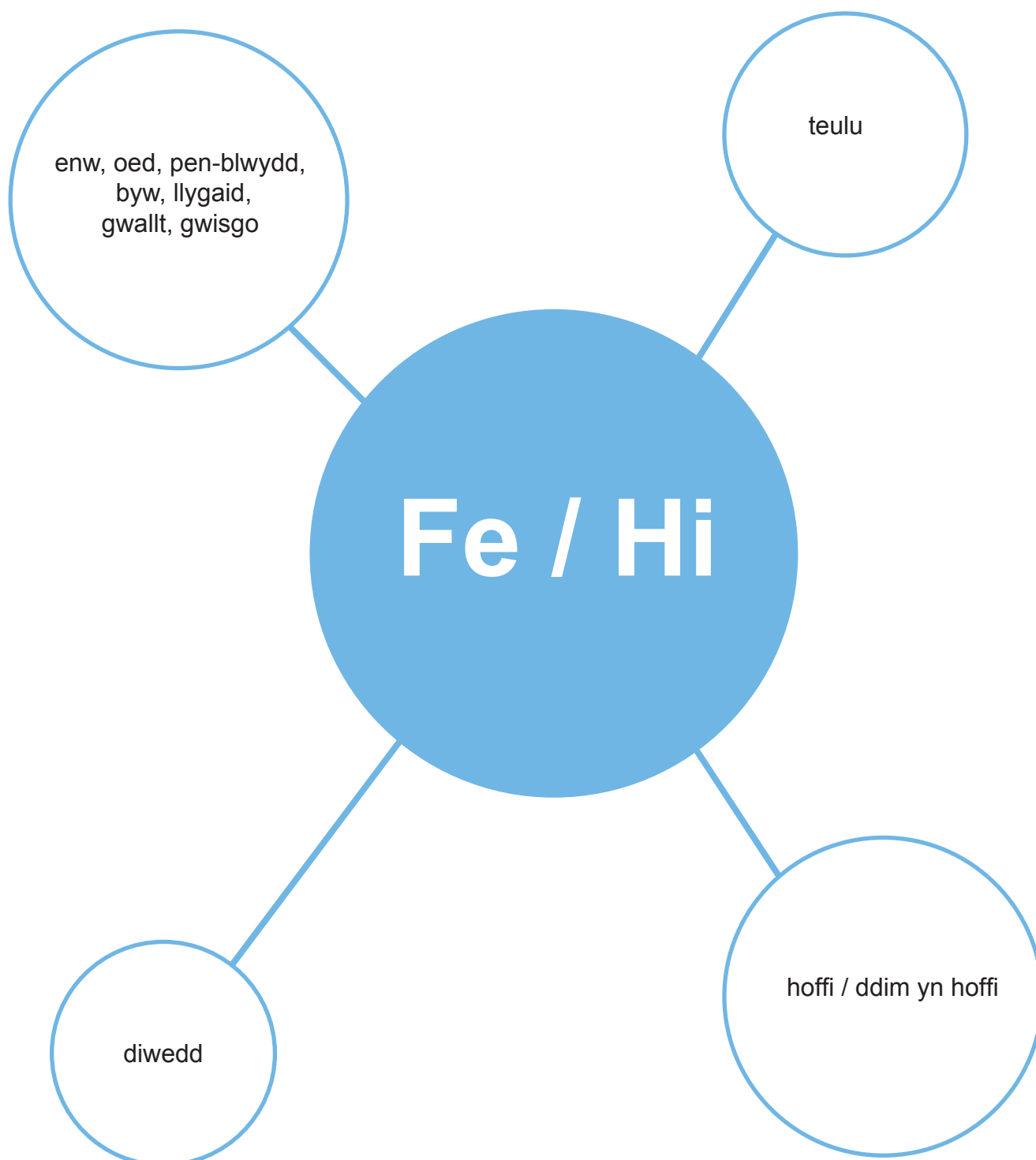
Atodiad 15 - Gogledd (Lefel 3)

Appendix 15 - North (Level 3)

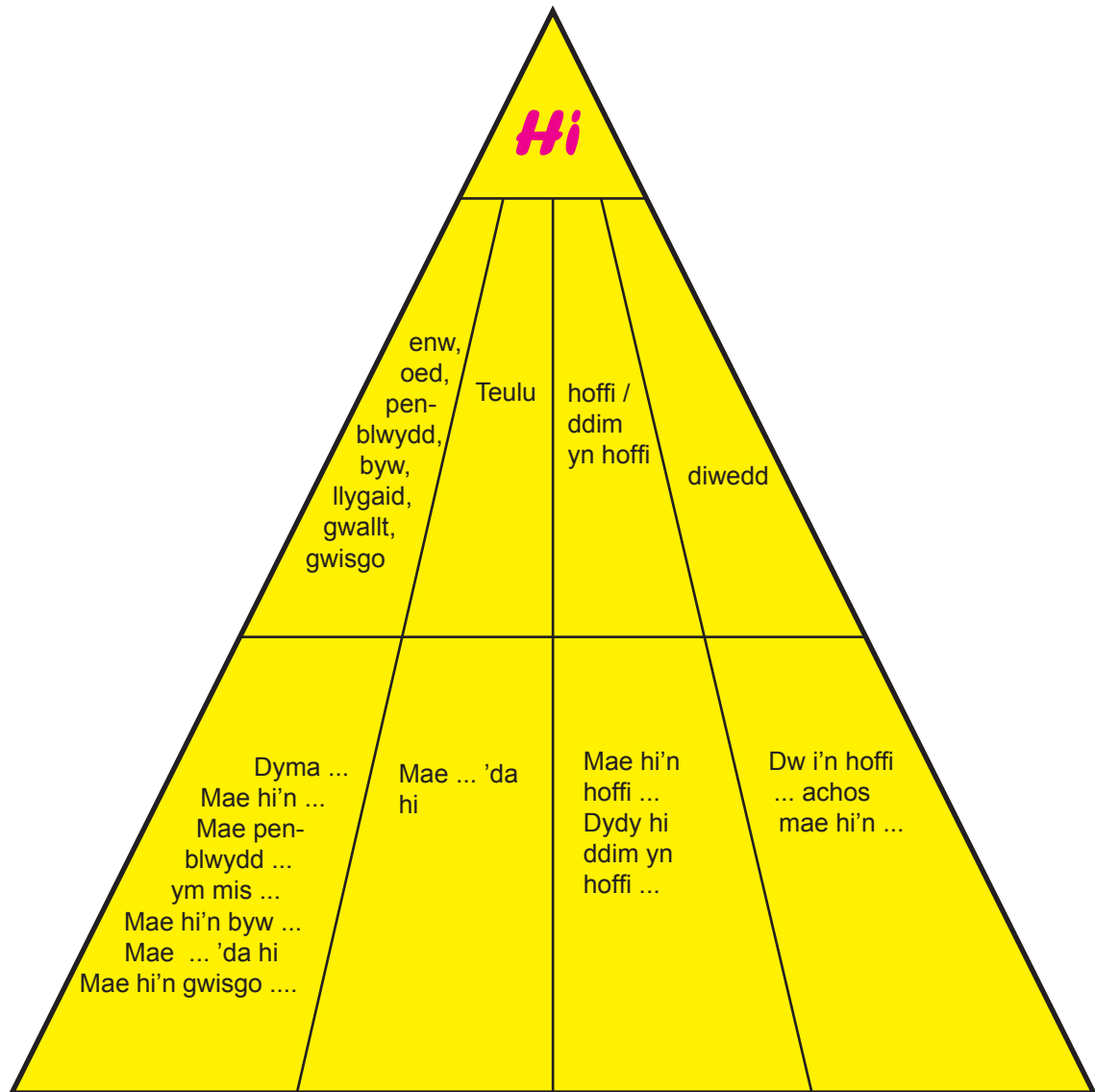

Atodiad 16 - De / Appendix 16 - South

Atodiad 16 - De (Parhad)

Appendix 16 - South (Continued)

Bocs Bendigedig

gyda ond a / ac hefyd

achos ar y penwythnos

da iawn bendigedig gwyh

hwyl hyfryd

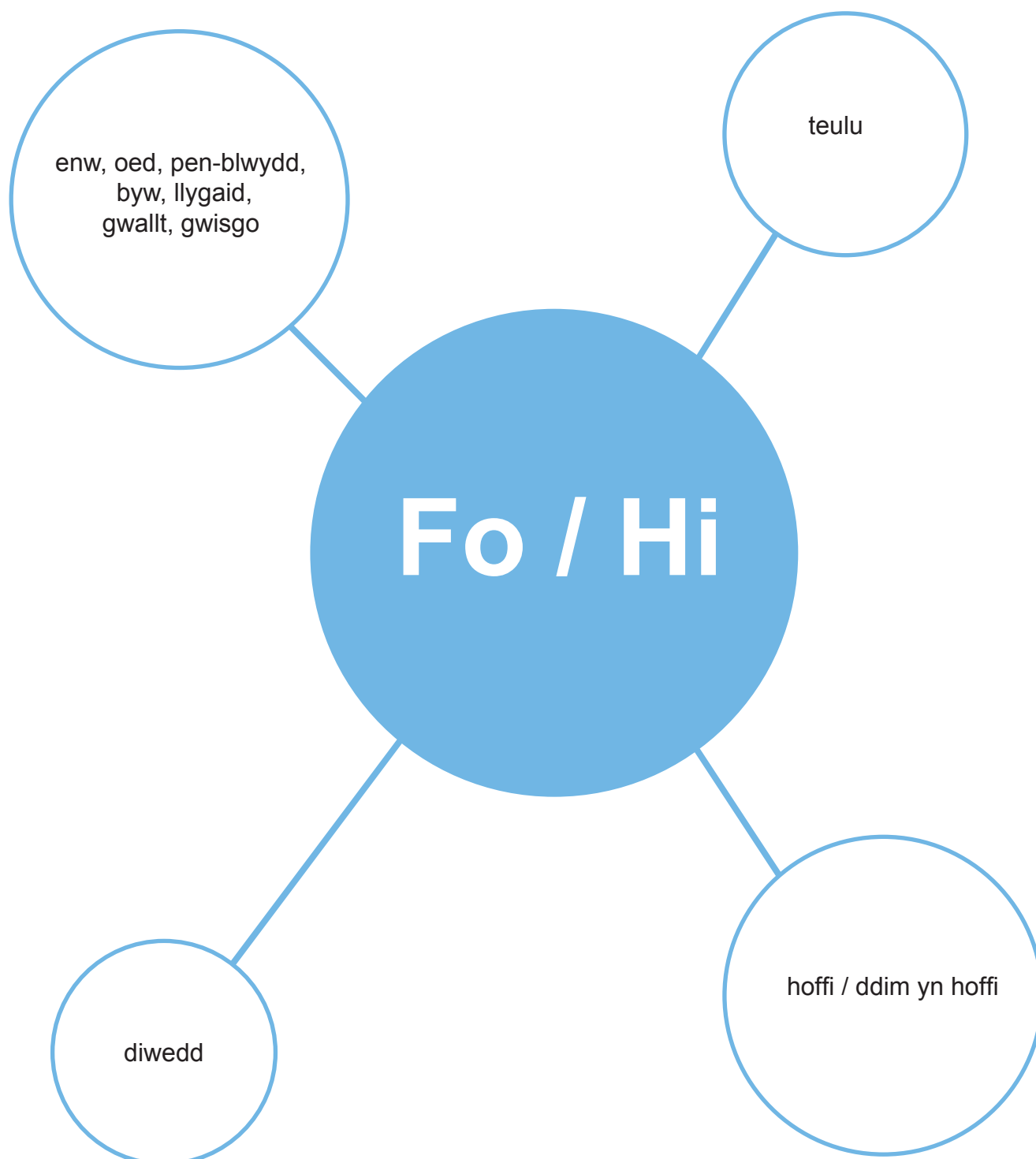
Atodiad 16 - De (Parhad)

Appendix 16 - South (Continued)

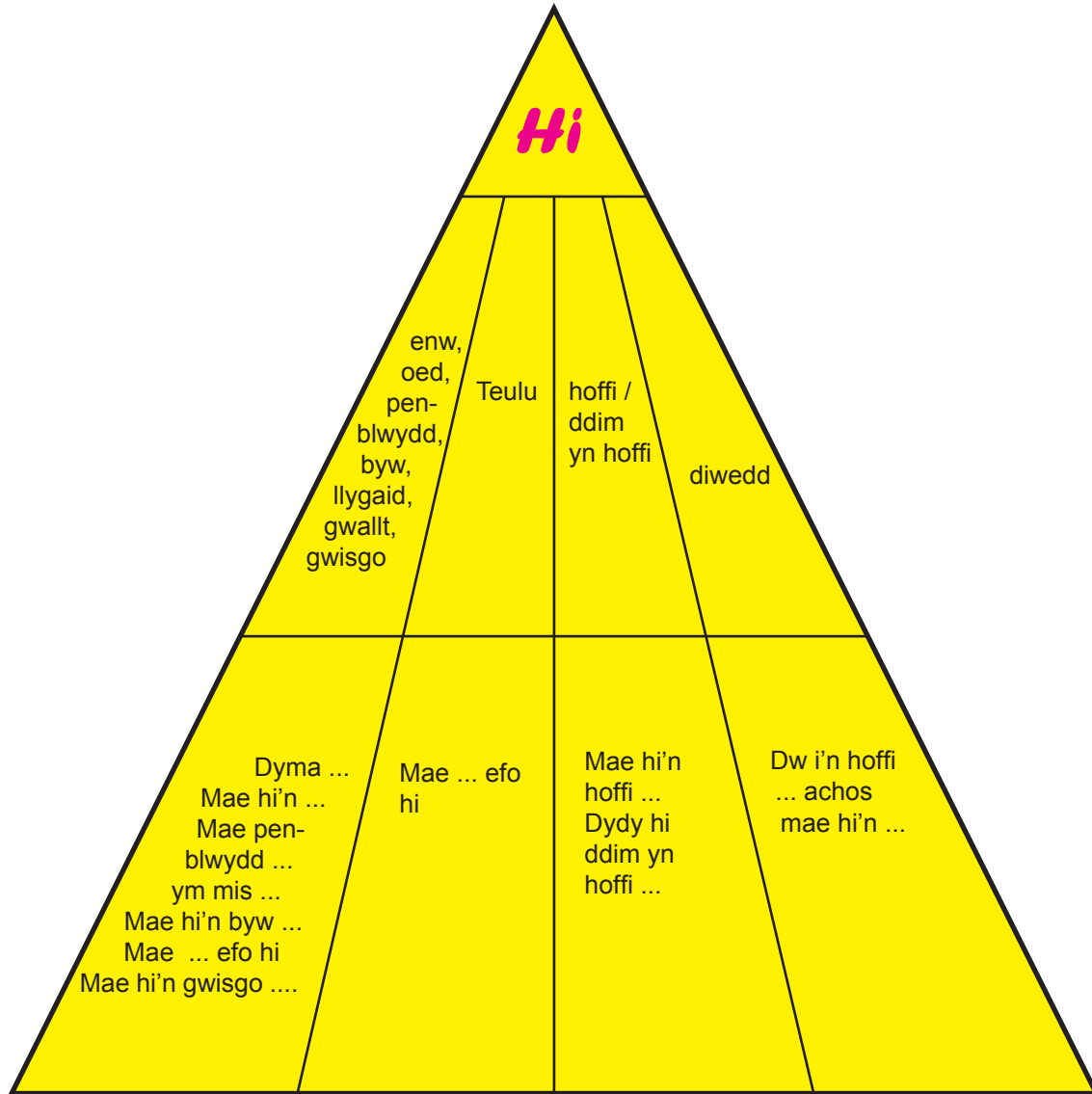
Atodiad 16 - Gogledd

Appendix 16 - North

Atodiad 16 - Gogledd (Parhad)

Appendix 16 - North (Continued)

Bocs Bendigedig

efo	ond	a / ac	hefyd
	achos	ar y penwythnos	
da iawn	bendigedig	gwyh	
hwyl	hyfryd		

Atodiad 16 - Gogledd (Parhad)

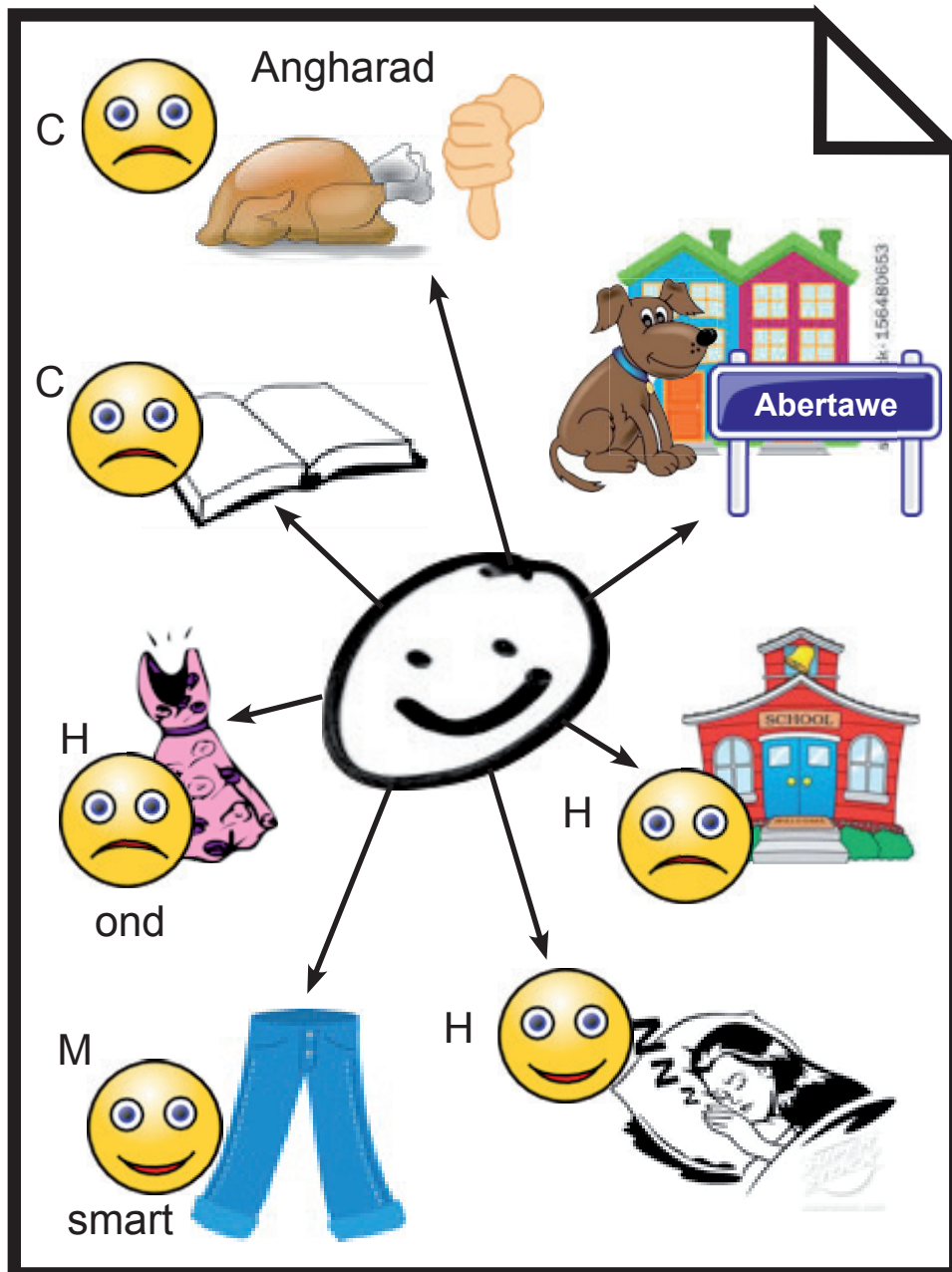
Appendix 16 - North (Continued)

Atodiad 17 - De / Appendix 17 - South

Dyma Angharad. Mae hi'n hapus iawn. Mae hi'n byw mewn tŷ teras yn Abertawe gyda chi o'r enw Wil. Dydy hi ddim yn hoffi ysgol ond mae hi'n hoffi cysgu.

Mae hi'n mwynhau gwisgo jîns glas achos mae'n smart ond dydy hi ddim yn hoffi gwisgo ffrog. Mae hi'n casáu darllen ac mae hi'n casáu bwyta twrci achos mae'n ofnadwy.

Atodiad 17 - De (Parhad)

Appendix 17 - South (Continued)

H		= hoffi
M		= mwynhau
D		= dwlu ar
H		= ddim yn hoffi
M		= ddim yn mwynhau
C		= casáu

Atodiad 17 - De (Parhad)

Appendix 17 - South (Continued)

Dyma Angharad. Mae hi'n hapus iawn. Mae hi'n byw mewn tŷ teras yn Abertawe gyda chi o'r enw Wil. Dydy hi ddim yn hoffi ysgol ond mae hi'n hoffi cysgu.

Mae hi'n mwynhau gwisgo jîns glas achos mae'n smart ond dydy hi ddim yn hoffi gwisgo ffrog. Mae hi'n casáu darllen ac mae hi'n casáu bwyta twrci achos mae'n ofnadwy.

Dyma Hywel. Mae e'n hapus iawn. Mae e'n byw yn Aberaeron mewn tŷ ar wahân gyda chath o'r enw Twm.

Mae e'n hoffi gwylio golff ond mae e'n casáu chwarae tennis achos mae'n ddiflas. Mae e'n mwynhau darllen llyfrau 'Harry Potter' ond dydy e ddim yn mwynhau nofio.

Mae e'n casáu darllen ac mae e'n casáu Mathemateg hefyd achos mae'n ofnadwy.

Dyma Matthew. Mae e'n dda iawn. Mae e'n mwynhau bwyta hufen iâ ond mae e'n casáu salad. Mae e'n byw mewn byngalo yn Waunwen gyda'i frawd o'r enw Jac.

Mae e'n hoffi gwisgo treinyrs achos mae'n smart.

Mae e'n dwlu ar chwarae tennis achos mae'n ffantastig!

Mae e'n mwynhau yfed 'Tango' ond mae e'n casáu yfed sudd oren. Mae e'n casáu darllen ond mae e'n hoffi daearyddiaeth a cherddoriaeth achos mae'n ddiddorol.

Atodiad 17 - De (Parhad)

Appendix 17 - South (Continued)

Dyma Craig. Mae e'n grêt. Mae e'n byw mewn tŷ semi yn Hwlfordd. Mae e'n hoffi gwisgo sandalau a chwarae pêl-droed achos mae'n hwyl. Mae e'n mwynhau dawnsio a syrffio ond dydy e ddim yn mwynhau merlota achos mae'n wastraff amser. Mae e'n mwynhau bwyta hufen iâ a brechdanau ham achos mae'n flasus. Mae e'n casáu gwyddoniaeth ond mae e'n hoffi hanes achos mae'n ddiddorol.

Dyma James. Mae e'n hapus. Mae e'n byw mewn fflat yn Abertawe. Mae e'n hoffi gwisgo trowsus a siwmpwr lwyd. Mae e'n hoffi bwyta creision ac yfed pop. Mae e'n mwynhau chwarae 'Cluedo' ond dydy e ddim yn hoffi chwarae 'Monopoly' achos mae'n ddiflas. Mae e'n hoffi gwylio 'Dr Who' yn fawr iawn achos mae'n gyffrous.

Dyma Eleri. Mae hi'n byw mewn ffermdy. Mae hi'n hoffi gwisgo het. Mae hi'n mwynhau chwarae pêl a gwylio 'Animal Hospital' achos mae'n wych. Mae hi'n hoffi bwyta pizza, caws a salad ond dydy hi ddim yn hoffi bwyta cyri o gwbl. Mae hi'n mwynhau yfed te a choffi ond mae hi'n casáu llaeth.

Atodiad 17 - De (Parhad)

Appendix 17 - South (Continued)

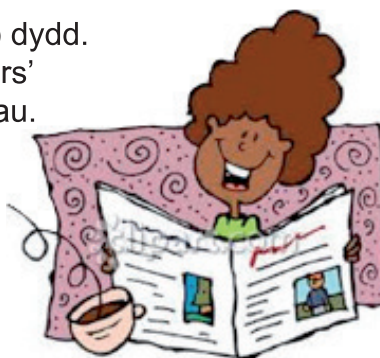
Dyma John. Mae e'n byw mewn bwthyn yn y Bontfaen. Mae e'n dwlu ar spaghetti, pasta a ham achos mae'n flasus ond dydy e ddim yn hoffi bwyta sglodion. Mae e'n mwynhau yfed dŵr ond mae e'n casáu yfed cola. Mae e'n hoffi gwyllo 'Coronation Street' achos mae'n gyffrous. Mae e'n mwynhau canu'r gitâr ond mae e'n casáu canu'r piano.

Dyma Mrs Jenkins. Mae hi'n wych. Mae hi'n byw mewn carafán yn Aberystwyth. Mae hi'n dwlu ar One Direction achos maen nhw'n wych. Mae hi'n hoffi canu a dawnsio. Mae hi'n hoffi gwyllo ffilmiau ar y teledu. Mae hi'n mwynhau ffonio ffrindiau a chwarae badminton ond dydy hi ddim yn mwynhau chwarae hoci.

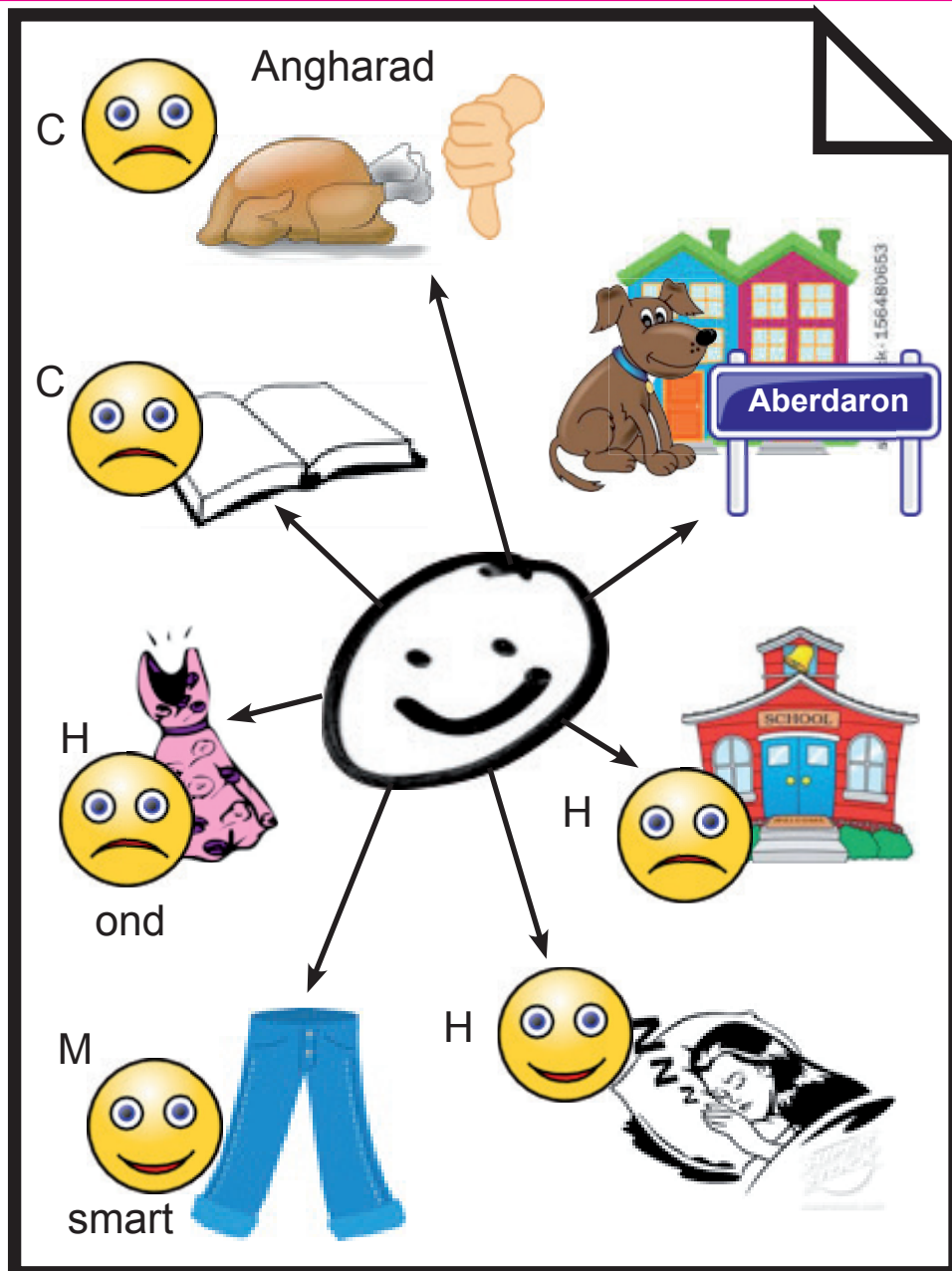
Dyma Mrs Davies. Mae hi wedi blino. Mae hi'n byw mewn bwthyn yng Nghaerdydd gyda mam a dad. Mae hi'n hoffi cawl achos mae'n flasus ond dydy hi ddim yn hoffi caws. Mae hi'n mwynhau darllen y papur newydd bob dydd. Mae hi'n hoffi gwyllo 'Emmerdale' ac 'Eastenders' hefyd. Mae hi'n mwynhau bwyta losin a ffrwythau. Mae hi'n hoffi gwisgo hetiau.

Atodiad 17 - Gogledd

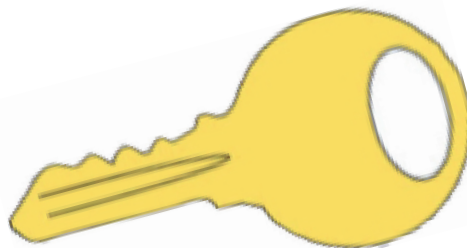
Appendix 17 - North

Dyma Angharad. Mae hi'n hapus iawn. Mae hi'n byw mewn tŷ teras yn Aberdaron efo ci o'r enw Wil. Dydy hi ddim yn hoffi ysgol ond mae hi'n hoffi cysgu. Mae hi'n mwynhau gwisgo jîns glas achos mae'n smart ond dydy hi ddim yn hoffi gwisgo ffrog. Mae hi'n casáu darllen ac mae hi'n casáu bwyta twrci achos mae'n ofnadwy.

Atodiad 17 - Gogledd (Parhad)

Appendix 17 - North (Continued)

H		= hoffi
M		= mwynhau
D		= wrth ei bodd / wrth ei fodd
H		= ddim yn hoffi
M		= ddim yn mwynhau
C		= casáu

Atodiad 17 - Gogledd (Parhad)

Appendix 17 - North (Continued)

Dyma Angharad. Mae hi'n hapus iawn. Mae hi'n byw mewn tŷ teras yn Aberdaron efo ci o'r enw Wil. Dydy hi ddim yn hoffi ysgol ond mae hi'n hoffi cysgu.

Mae hi'n mwynhau gwisgo jîns glas achos mae'n smart ond dydy hi ddim yn hoffi gwisgo ffrog. Mae hi'n casáu darllen ac mae hi'n casáu bwyta twrci achos mae'n ofnadwy.

Dyma Hywel. Mae o'n hapus iawn. Mae o'n byw yn Aberffraw mewn tŷ ar wahân efo cath o'r enw Twm.

Mae o'n hoffi gwylio golff ond mae o'n casáu chwarae tennis achos mae'n ddiflas. Mae o'n mwynhau darllen llyfrau 'Harry Potter' ond dydy o ddim yn mwynhau nofio.

Mae o'n casáu darllen ac mae o'n casáu Mathemateg hefyd achos mae'n ofnadwy.

Dyma Matthew. Mae o'n dda iawn. Mae o'n mwynhau bwyta hufen iâ ond mae o'n casáu salad. Mae o'n byw mewn byngalo yn Wrecsam efo'i frawd o'r enw Jac.

Mae o'n hoffi gwisgo treinyrs achos mae'n smart. Mae o wrth ei fodd yn chwarae tennis achos mae'n ffantastig!

Mae o'n mwynhau yfed 'Tango' ond mae o'n casáu yfed sudd oren. Mae o'n casáu darllen ond mae o'n hoffi daearyddiaeth a cherddoriaeth achos mae'n ddiddorol.

Atodiad 17 - Gogledd (Parhad)

Appendix 17 - North (Continued)

Dyma Craig. Mae o'n grêt. Mae o'n byw mewn tŷ semi yn Harlech. Mae o'n hoffi gwisgo sandalau a chwarae pêl-droed achos mae'n hwyl. Mae o'n mwynhau dawnio a syrffio ond dydy o ddim yn mwynhau merlota achos mae'n wastraff amser. Mae o'n mwynhau bwyta hufen iâ a brechdanau ham achos mae'n flasus. Mae o'n casáu gwyddoniaeth ond mae o'n hoffi hanes achos mae'n ddiddorol.

Dyma James. Mae o'n hapus. Mae o'n byw mewn fflat yn y Bala. Mae o'n hoffi gwisgo trowsus a siwmpwr lwyd. Mae o'n hoffi bwyta creision ac yfed pop. Mae o'n mwynhau chwarae 'Cluedo' ond dydy o ddim yn hoffi chwarae 'Monopoly' achos mae'n ddiflas. Mae o'n hoffi gwyllo 'Dr Who' yn fawr iawn achos mae'n gyffrous.

Dyma Eleri. Mae hi'n byw mewn ffermdy. Mae hi'n hoffi gwisgo het. Mae hi'n mwynhau chwarae pêl a gwyllo 'Animal Hospital' achos mae'n wych. Mae hi'n hoffi bwyta pizza, caws a salad ond dydy hi ddim yn hoffi bwyta cyri o gwbl. Mae hi'n mwynhau yfed te a choffi ond mae hi'n casáu llaeth.

Atodiad 17 - Gogledd (Parhad)

Appendix 17 - North (Continued)

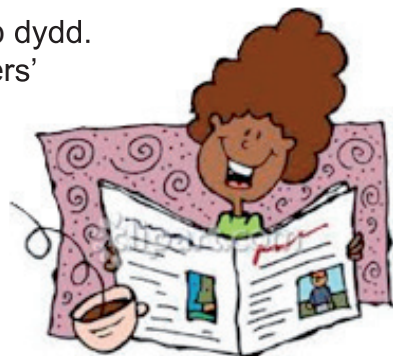
Dyma John. Mae e'n byw mewn bwthyn yn y Bala. Mae o wrth ei fodd efo spaghetti, pasta a ham achos mae'n flasus ond dydy o ddim yn hoffi bwyta sglodion. Mae o'n mwynhau yfed dŵr ond mae o'n casáu yfed cola. Mae o'n hoffi gwylio 'Coronation Street' achos mae'n gyffrous. Mae o'n mwynhau canu'r gitâr ond mae o'n casáu canu'r piano.

Dyma Mrs Jenkins. Mae hi'n wych. Mae hi'n byw mewn carafán yn Aberystwyth. Mae hi wrth ei bodd efo One Direction achos maen nhw'n wych. Mae hi'n hoffi canu aawnsio. Mae hi'n hoffi gwylio ffilmiau ar y teledu. Mae hi'n mwynhau ffonio ffrindiau a chwarae badminton ond dydy hi ddim yn mwynhau chwarae hoci.

Dyma Mrs Davies. Mae hi wedi blino. Mae hi'n byw mewn bwthyn yng Nghaersws efo mam a dad. Mae hi'n hoffi cawl achos mae'n flasus ond dydy hi ddim yn hoffi caws. Mae hi'n mwynhau darllen y papur newydd bob dydd. Mae hi'n hoffi gwylio 'Emmerdale' ac 'Eastenders' hefyd. Mae hi'n mwynhau bwyta losin a ffrwythau. Mae hi'n hoffi gwisgo hetiau.

Atodiad 18 / Appendix 18

Meini prawf llwyddiant ar gyfer ysgrifennu bywgraffiad Success criteria for writing a biography

	✓
Ysgrifennu o leiaf ddeg brawddeg, gan amrywio eich patrymau. Write at least ten sentences, varying your sentence patterns.	☐
Defnyddio o leiaf ddau gysylltyn. Use at least two connectives.	☐
Defnyddio o leiaf ddau ansoddair. Use at least two adjectives.	☐
Mynegi eich barn o leiaf ddwy waith. Express your opinion at least twice.	☐
Pob brawddeg yn dechrau â phriflythyren ac yn gorffen ag atalnod llawn. Every sentence to begin with a capital letter and end with a full stop.	☐